

INVENTARI DE LA RECTORIA DE SANTA EULÀLIA DE PARDINES, ARRAN DE LA MORT DEL RECTOR ANTONI VINYAS, 1785

(Protocols notariais de Prats de Lluçanès, s. XVIII – AMPLI)

Transcripció feta per F. Xavier Cortada Jordà, febrer 2022.

**INVENTARI DE LA RECTORIA DE STA. EULÀLIA DE PARDINES,
ARRAN DE LA MORT DEL RECTOR ANTONI VINYAS, 1785
(Protocols notarials de Prats, s. XVIII – Arxiu Municipal de Prats de Lluçanès)**

Transcripció feta per F. Xavier Cortada Jordà, febrer 2022.

Algunes consideracions a tenir en compte en aquesta transcripció.

Per a la transcripció del document, en alguns casos, deixem aquelles paraules o expressions que ens semblen d'interès, però que no canvien el sentit.

En cursiva posem les paraules que no podem identificar.

Entre parèntesis, al costat d'algunes paraules, posem el seu equivalent actualitzat, segons el nostre entendre, ja que hi ha paraules que poden tenir més d'un significat.

Per a les notes hem fet servir, gairebé exclusivament, l'edició electrònica i digital del *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) d'A. M. Alcover i F. de B. Moll. En aquestes notes hem posat el significat més apropiat que al nostre entendre ens parla el document, atès que en molts casos hi ha més d'una interpretació.

Al final de la nota, en alguns casos i entre cometes, l'hem acompanyat, d'alguns exemples i frases on surten aquelles paraules, citant els documents més antics que el diccionari (DCVB) en té constància, especificant la data, el document o llibre i l'autor.

També s'ha aprofitat de posar alguns dibuixos o fotografies d'aquells objectes més interessants que poden servir de millor guia pel lector, la majoria extrets del Diccionari (DCVB)

Atès que la major part de les notes són del diccionari (DCVB), evitem de posar la font en cadascuna de les notes, tanmateix, si hi ha notes procedents d'altres fonts, en aquest cas les citarem al final de cada nota.

Al llarg del document, atès que es repeteixen algunes paraules que potser ja han estat objecte de posar-hi la seva nota, en aquest cas tornem a destacar la paraula posant-hi el número de la nota de referència corresponent.

Com que la transcripció l'acompanyem amb les setanta-set pàgines de que consta el document original, ens ha semblat de posar el número de la pàgina corresponent per si es vol anar a consultar el document original en qualsevol moment.

(Pàgina 01)

Sello quarto, veinte maravedis, año de 1769.

Tomada la razón en el registro de hipotecas de la villa de Prats de Lluçanès, al foleo veynte, en el día de hoy, Manresa y Noviembre quarto de mil setecientos sesenta y nueve. (Signatura: Francisco Rallat y Fargas)

Nos Dn. Bonav^a Carbonell Pbr. Canonicus Penitentiarius Sedis Vicens...
(Segell episcopal...)

(Pàgina 02)

En nom de Deu de tothom sia notori com per evitar tota màcula engany i apartar tota sospita de dubte lo benefici de Inventari sia per lo dret concedit i per lo emperador Justiniano aconsellat, que les persones que deuen cuidar de béns i drets aliens lo més prep. que puguin deuen prendre Inventari dels béns i drets de aquells de qui deuen cuidar. Per lo tant, jo Sebastià Padragosa, prevere i vicari de la vila i parròquia de Sant Vicenç de Prats de Lluçanès, Bisbat de Vic, com a únic marmessor i executor del testament i última voluntat del reverend D^r. Antoni Vinyas q^o prevere i rector de la parroquial església de Sta. Eulàlia de Pardines de dit Bisbat de Vic, per lo dit difunt rector elegit i anomenat en son últim i vàlid testament que feu i signat en poder del notari infrascrit en lo dia **set del mes d'octubre de l'any mil sent-cents vuitanta-cinc**, en dit nom volent gosar dels beneficis i privilegis concedits a les persones

que prenen Inventari i evitar les penes legals comminades a les persones que deixen de prendre'n i en aquell millor modo i forma que de dret valer i afavorir-me pugui. Constituir personalment en la casa de la Rectoria de la Parroquial Església de dita Sta. Eulàlia de Pardines. Precedint el senyal de la Santa Cr⁺eu, he procurat prendre Inventari dels béns i drets expectants al mencionat Rector

(Pàgina 03)

Antoni Vinyas q^o P^{re}. i R^r. confessant haver trobat i a la universal herència d'aquell pertànyer i expectar els béns i coses següents:

PRIMO en **el quarto més enllà del baix de l'obra nova de la casa de la Rectoria** de dita Parroquial Església de Sta. Eulàlia de Pardines, se ha trobat:

Un llit de pilanets pintat i daurat amb sa màrfega¹ matalàs, dos coixins, dues flassades de llana i un cobrellit verd dolent i el demás usat.

It. Una tauleta de pi usada, set cadires de quatre respatllers daurats i altra de tres respatllers comuna totes usades.

It. Un guarda robes de noguer amb la seva lleva² pany i clau.

It. Una mulassa³ amb el seu corresponent, usada.

Mulassa amb el seu braseret

It. Trenta-cinc lliures de bri⁴ filat i cuÿp.

It. En el guarda roba, trenta-nou llençols, sis tovallons de flor de ginesta⁵ i unes estovalles de flor de ginesta.

¹ Màrfega: Tela farcida de palla per a servir de matalàs. "Amagà lo càlzer en la màrfega hon jahia", doc. segle XIV (BSAL, x, 55). "Un lit de sogues ab una màrfega", doc. a. 1417 (arxiu de Montblanc).

² Lleva: Barra generalment de ferro, posada verticalment a un muntant de porta o de finestra, i que serveix per a subjectar aquest amb l'altre muntant i amb el marxapeu o ampit. "Se n'ix de casa seva, gira la clau, alça la lleva", Carner Ofrena 141.

³ Mulassa: Ormeig format de quatre barres corbades de cada cap, dins el qual es posava el braser per a encalentic el llit (Bagà, Prats de Lluçanès, St. Llorenç de Morunys, Solsona). En altres indrets, aquest aparell també era conegut amb el nom de burro. Mossèn Josep Valls, de Prats de Lluçanès, va ser un dels col·laboradors de l'obra del Diccionari (DCVB) i, per tant, algunes paraules que s'hi esmenten haurien estat recollides per ell mateix.

⁴ Bri: Teixit fet de la pura fibra del lli o del cànem, sense estopa ni borra. "Lançols de brin de cànyem", doc. a. 1410 (Alós Inv. 17)

També hi ha alguns refranys populars que diuen "La roba de bri cura set sagnies".

⁵ Flor de ginesta, flor de malva: Nom de teles especials que s'usaven per fer tovallons i estovalles

It. Sis coixineres de tela primes, trenta-vuit coixineres encotonades, deu coixineres comunes de bri, cinquanta-vuit tovallons, dues tallades de llençol de bri i seixanta-cinc lliures d'estopeta⁶ cuita.
It. Unes calces de panyo i altra de tripa⁷ molt usades.
It. Un orinal de vidre amb sa caps de palma⁸.

En lo quarto del mig es troba:

PRIMO: Uns fustatges de llit de peu de gall⁹.
It. Un para pluja usat (paraigua).

(Pàgina 04)

It. Un pilanet de llit escalabornat¹⁰ i les bancades (bancs llargs o més d'un banc).
It. Una mulassa³ amb sa caldereta (recipent d'aram o altre metall) i una serra.
It. Un guarda robes de pi de color de xocolata, amb sa lleva² pany i clau.
It. Quinze tovalloles encotonades i cinc altres tovalloles sense ser encotonades.
It. Quinze llençols entre de bri⁴ i d'estopa⁶ i dos draps de pasta¹¹.
It. Vint-i-dues estovalles d'estopa⁶ de *trallís* (potser un tipus de teixit), quatre coixineres i una vànova de borro¹².
It. Un llençol i un (?)

En lo quarto immediat de la part d'orient s'ha trobat:

PRIMO: Un llit de pilones amb sa màrfega¹, matalàs i cotxa (colcha).
It. Una cadireta de bressos (potser cadira que pot bressolar o gronxar).
It. Set cadires de tres respatlles i una de quatre respatlles.
It. Una tauleta de pi amb els seus prestatges.
It. Un braseret i dues estoretes.
It. Un canterano amb les seves anelles, panys i claus amb efectes del R^{nt}. D^r. Rafel Folcrà, Prev.
It. Un cobrellit de es^{na} (potser tipus de teixit) pintada.

En un inventari del 1510, fet per Josep Maria Roca, ja es parla "*d'unes tovalles de ginesta, primes, d'amplària de xii palms...*". També en el llibre *El cavaller de Vidrà*, d'Ignasi Terradas i Saborit, ens parla de tovallons de "*flor de ginesta*", pàg. 166.

⁶ Estopa: Part basta que es separa del lli i del cànem en trencar-los o pentinar-los. Tela teixida del dit fil. "*Unes toualles de stopa ab listes blaves*", doc. a. 1436 (Miret Templers 570). "*Una quartina de lli y estopa pera guarnir mig moniment*", doc. a. 1626 (BSAL, vii, 325).

⁷ Tripa: Teixit de llana o d'espart semblant al vellut.

⁸ Amb sa caps de palma: La tapa de l'orinal a vegades era feta de palla, de palma, etc. (Estudis del Baix Empordà. Article: *Dos inventaris del mas Corredor de Camargues* (Pals), d'Anna Maria Corredor Plaja, pàg. 167, on diu "*un orinal de vidra ab sa caps de palla*").

⁹ Llit de peus de gall: El que té els petges formant angle (Empordà). "*Un llit de peu de gall ab sa màrfega*", doc. segle XVII (Arxiu convent d'Agustins d'Igualada).

¹⁰ Escalabornar: Llevar a cops d'aixa o d'altra eina tallant i contundent les parts més externes i bastes d'una peça de fusta, de pedra, etc., per preparar-la per a donar-li la forma definitiva, per fer una peça, un mànec, etc. (Empordà, Olot, Plana de Vic).

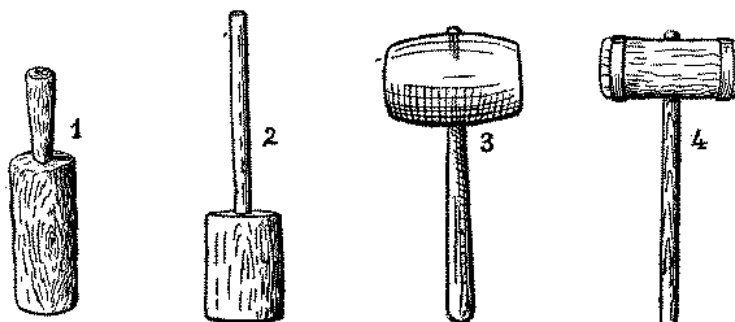
¹¹ Drap de cabasset (doc. a. 1607), o drap de pastar, o drap de pasta, o drap del pa, o drap de la panera: cobribanc, tela de llana amb què es cobreix el pa en portar-lo al forn. "*Un drap de pasta*", doc. a. 1410 (Alós Inv.). "*Un drap de pasta y un devantal de anà al forn*", doc. a. 1724 (arx. de Fullea).

¹² Borro: Fibra curta d'una matèria textil. "*Una bànoua de borro nova*", doc. any 1708 (Arxiu de Montblanc).

En el quarto al seguit de l'entrada dit lo Patussot s'ha trobat:

PRIMO: Dues palafangues¹³, quatre aixadells, unes àrpies¹⁴, tres aixades i una magaïa¹⁵ (magalla).

It. Tres cercols de ferro d'una maça¹⁶ d'estellar.

MAÇA

1, de picar espart;—2, de la premsa de vi;—3, de fuster i boter;—4, d'esquerdar.

It. Una faus (falç) i un fausó (falç més petita).

It. Una brida (fre i regnes per retenir l'animal) de matxo i dues garlopes¹⁷ amb ses corretges.

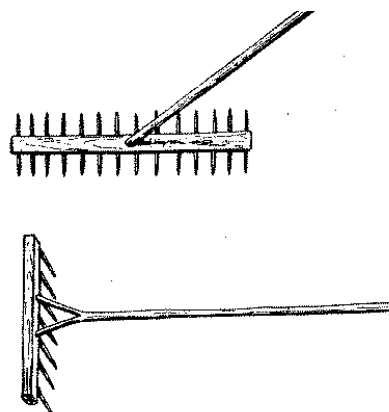
It. Un rampí¹⁸ de cobrir saqueres i dos altres d'esterropar.

(Pàgina 05)

It. Un rentador¹⁹ de bugada i un escorxador²⁰.

It. Un paló²¹ de fer llegum, cinc destrals, la una gran, les altres medianes.

It. Vuit tascons de ferro d'apallar²² i una massa d'estellar amb cercols de ferro.

RAMPI (|| 1)

¹³ Palafanga: Eina consistent en una forca de ferro de tres forcons, posada al cap d'un mànec que en la part superior té un creuer per on l'agafen, i serveix per a girar profundament la terra.

¹⁴ Àrpies: Eina consistent en una espècie de forca de ferro de tres pues, i a vegades de dues, amb un ull per on passa un mànec llarg com el d'aixada, i serveix per arreplegar fems.

¹⁵ Magalla: Aixada estreta; magall (Cerdanya, Ripollès, Plana de Vic, Vallès). "Una magaya sens mànec", doc. a. 1490 (Arx. Cúria Fumada de Vic).

¹⁶ Massa: Instrument compost d'una peça de fusta o d'altra matèria dura, massissa i relativament voluminosa, que per un cap té una prolongació més prima que serveix de mànec o agafador.

¹⁷ Garlopa: Estrep de fusta gros, que permet d'anar a cavall portant esclops (Ripollès).

¹⁸ Rampí: 1) Eina agrícola consistent en un mànec llarg que per un extrem porta un travesser del qual surten diverses puntes de fusta o de ferro; serveix per a arreplegar la palla o les espigues de la batuda, l'herba dallada, etc. (Cerdanya, Ripollès, Lluçanès, Plana de Vic, Vallès, etc.). 2) Eina de ferro, de fusta o de fusta i ferro, per a desfer i aplanar la terra que s'ha fangat.

¹⁹ Rentador: 1) Llosa sobre la qual es pica la roba que es renta. 2) Mena de caixó de fusta damunt el qual s'agenollen les dones per no mullar-se quan renten la roba en el riu.

²⁰ Escorxador: Possible eina que serveix per escorxar animals, l'escorça dels arbres o altres utilitats.

²¹ Paló: Pala relativament petita que els agricultors empen per a fer clots a terra i sembrar-hi la llavor de blat de moro, llegums, etc. (Ripoll, Pobla de Lillet, Plana de Vic).

²² Apallar: Donar palla al bestiar (Aguiló, Diccionari)

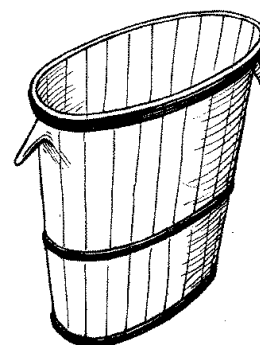
It. Dos bots²³, tres *tondes* i una soguera (potser sogà, corda gruixuda).

It. Dues portadores²⁴ de llenya i dos capells d'espart i dues galledes de mestre de cases (galledes de paleta).

It. Un poc de carbó d'alzina.

Bot de vi (Els últims boters de Manresa, col·lecció la Culla)

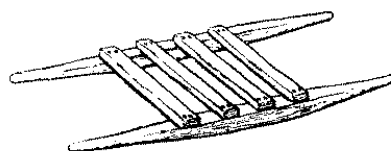
PORTADORA (|| 2)

A l'entrada s'ha trobat:

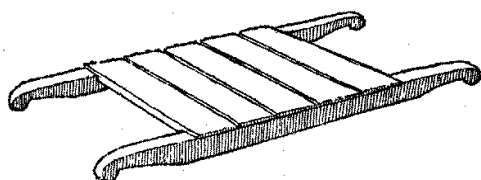
PRIMO: Una sort (colla, grup, partida..) de pots de pi i quadrats (potser rajols) curts.

It. Unes *canastrals*²⁵, una *xavira*²⁶ (civera, xevira, xivira) dolenta.

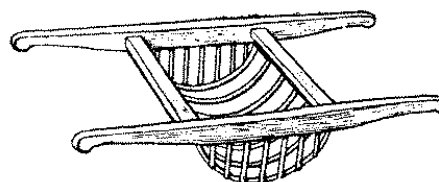
It. Dues forquetes de ferro, un bajard²⁷, una albarda de cuir i una altra de pell, usades; dues brides de mula, un *cusor* (potser corró) de llaurar, dos morrals amb bridó i cabestre.

CIVERA per a portar pedreny

BAIARD

CIVERA per a portar fems

²³ Bot: Recipient format d'un cuir de cabra o de xot, que cosit i empegat serveix per contenir oli, vi o altre líquid.

²⁴ Portadora: 1) Caixa amb anses per a transportar coses en anar de camí o en enviar-les a un destinatari, sobretot a esquena de bístia. 2) Recipient format de dogues de fusta, de forma troncocònica invertida, més alt que ample, amb la boca i fons de forma generalment ovalada i a vegades circular, amb dos agafadors laterals a la part superior, que serveix principalment per a transportar raïm o vi, i també per al tragí d'altres fruites, d'aigua, de terra, etc.

²⁵ Canastra: Recipient fet de canyes o de vímens entreteixits, de forma troncocònica invertida i de boca rodona o rodona i molt ampla, que serveix per tragar roba, fruita i altres coses. "*No gos lançar... canastes salmorra fems scombradies*", doc. a. 1387 (Arxiu municipal de Barcelona)

²⁶ Xavira: Instrument de transport, semblant al baiard, que en lloc de postissada sol tenir barres de través, paral·leles i un poc separades una de l'altra (i serveix per tragar pedrenys o altres coses sòlides) o bé una pastereta de posts o una bossa d'alog, de ridorta o de vímens (i serveix per tragar fems o altra cosa poc compacta). "*Una civera de fust per traure fems*", doc. de Vic, a. 1491 (Aguiló Diccionari.)

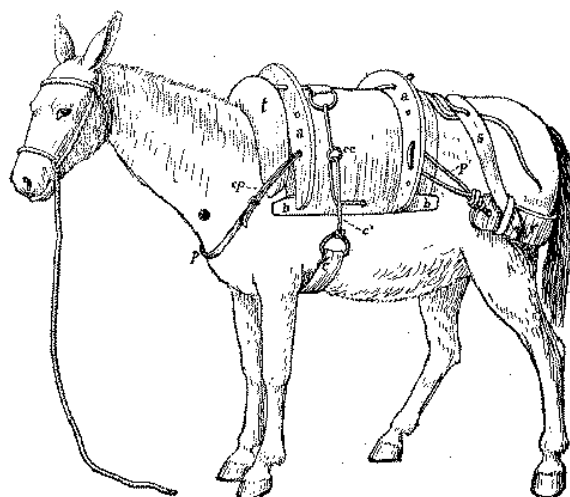
²⁷ Bajard o baiard: Instrument compost de dues barres que duen fix de través un empostissat sobre el qual se posen coses feixugues que s'han de tragar.

En la estable s'han trobat:

Dues mules, la una de cinc anys i mig i l'altra de dos anys i mig, dos bastos²⁸ i una sella i dos coves de portar i tenir la palla.

En una cort immediata a la estable s'han trobat dos nodrissos (animal que encara mama).

En el primer celler s'han trobat tres botes²⁹ de bot i una de càrrega. La de càrrega i l'altra de bot amb una mica de vi blanc amb cèrcols de ferro i l'altra amb cèrcols de fusta.

BAST català

a, arçó; - b, botera; - c, cingla; - c', eingleador; - cc, capein-
gler; - cp, capitral; - p, pitral; - p', polier; - r, rabasta; -
s, sobrança; - t, torn.

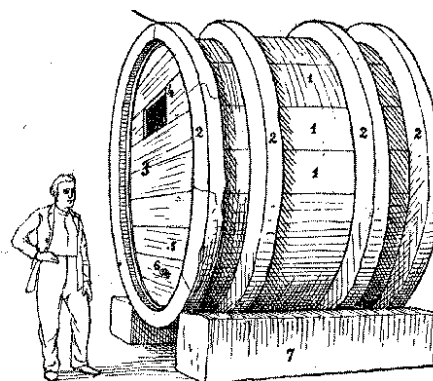
En el segon celler s'ha trobat:

PRIMO: Un carner³⁰, sis botes de càrrega amb cèrcols de ferro, la una plena de vi de Marina.

It. Tres botes de càrrega amb cèrcols de fusta.

It. Una bota de bot amb cèrcols de ferro amb vinagre.

It. Cinc botes de bot amb cèrcols de ferro, les tres amb un poc de vi de Marina, les altres dues buides.

BÓTA CONGRENADA

1, doga; - 2, congreny; - 3, fon; - 4, cadire-
ta; - 5, espinotxa; - 6, dui; - 7, socó.

(Pàgina 06)

It. Una botera de mig bot amb cèrcols de ferro, buida.

I per quant la descripció del present inventari pot concloure'ns lo dia present per es ja hora incomodador. Per lo tant, jo R^{nt}. Sebastià Pedragosa P^{re}. en dit nom de marmessor prorrogo per lo referit efecte lo dia o dies següents que seran menester per concloure lo referit inventari, requerint al notari infrascrit

²⁸ Bast, bastos: Bast, bastos: Espècie de sella amb els arçons molts sortits i units per una peça a cada costat, i que serveix principalment per tragar càrrega feixuga a esquena de bístia. El siti o llit del bast és de pell i va farcit de palla o llana perquè sia tou i no faci mal a la bístia; els arçons són de fusta. El bast va subjectat fort a l'animal per la cingla, corretja ampla que passa per davall la panxa; dels arçons davanter parteix el pitral, corretja de canem o de pell que passa per davant els pits de la bístia i impedeix que l'ensellament reculi quan es fa el viatge costa amunt; als arçons de darrera van fermats els caps de la tafarra o rabasta, peça corbada de fusta que passa per darrera les anques de l'animal i atura l'ensellament de llenegar cap avant en fer el viatge costa avall. "Tota carrega de fusta de bast que sia obrada", doc. a. 1288 (*Revue des Langues Romanes*, 1870, tom IV, pàg. 506).

²⁹ Bóta: Recipient de fusta de forma aproximadament cilíndrica, amb les bases formades per dues posts circulars i amb els costats composts de dogues corbades i sòlidament unides per cèrcols de fusta o de ferro, que serveix per contenir vi o altres líquids i té una cabuda variable de quatre càrregues en amunt.

³⁰ Carner: Caixa o armariet, que sol ésser de fusta i tela metàl·lica, per a guardar la carn o sobrants de carn, rostes de cansalada, ossos, etc.

que es continuï la present pública escriptura. Que firmo en la casa de la sobredita Rectoria de Santa Eulàlia de Pardines, el dia **tres del mes de febrer del any del Naixement del Senyor de mil set-cents vuitanta-sis**, essent presents per testimonis lo reverend **Narcís Jordà**, prevere i Hilari Alibés, tots dos present residint en dita Rectoria.

(Signatura) Sebastià Padragosa P^{vre}. en dit nom.

Ante mi Sagimon Marçal, notari, qui afirmo conèixer el mencionat R^{nt}. Sebastià Padragosa, P^{vre}. en dit nom de marmessor.

En la casa de la Rectoria de Santa Eulàlia de Pardines, Bisbat de Vic, en lo dia **quatre del mes de febrer de l'any del Naixement del Senyor de mil set-cents vuitanta-sis**, lo R^{nt}. Sebastià Padragosa, P^{vre}. i vicari de la vila i parròquia de Sant Vicenç de Prats de Lluçanès, en nom de marmessor del R^{nt}. D^r. Antoni Vinyas, com a prevere i rector de l'església parroquial de dita Santa Eulàlia de Pardines, volem continuar i continuem l'inventari per ell principiat el dia tres dels corrents mes i any amb les expressions, protestes i salvatats, de las quals se feu menció en son principi i vol tenir per repetides

(Pàgina 07)

Confessa de nou haver trobat i a la universal herència del mencionat q^o R^{nt}. R^r. pertànyer i expectar les coses infrascrites i següents:

En la eixida de la casa de la Rectoria de dita Santa Eulàlia de Pardines s'ha trobat:

PRIMO: Dues taules de pi usades.

It. Set cadires de quatre respatlles i tres cadires de tres respatlles, usades.

It. Una romana³¹ gran amb els seu piló.

It. Un brogader (potser bugader) i dos cabassos, tot usat.

It. Tres cistelles, una sanaia³² (senalla) amb un poc de panysa (potser panxa) i una mampara pintada.

En el quarto del cap de l'escala, dit lo "quarto del Bisbe", s'ha trobat:

PRIMO: Un llit de pilanets i capçalera daurat, amb sa màrfega, matalàs, cotxa (colcha) i cobrellit (cobrellit) de es^{na} verda i dos coixins.

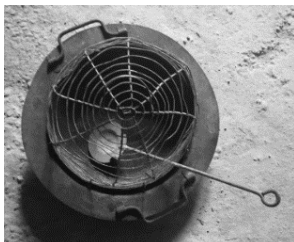
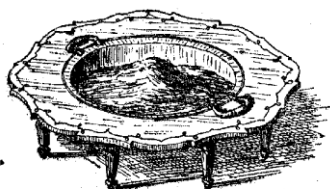

Romana

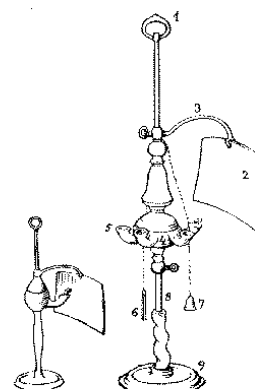
³¹ Romana i piló: Balança de braços desiguals, en la qual el cos que es pesa és col·locat a l'extrem del braç menor i s'equilibra amb un pes (anomenat piló) que es fa córrer al llarg del braç major. "*Haia hauer romana o calastó e quintars*", doc. a. 1375 (Arxiu municipal de Barcelona).

³² Senalla: Recipient fet de palma o d'espart, més ample de boca que de baix, quasi tan alt com ample de boca, que serveix per a contenir i transportar terra, fems, comestibles, etc. "*No sia negun reuenedor qui gos comprar... ni sàrries, ni senayles*", doc. a. 1299 (BABL, xii, 202).

It. Deu cadires de boga amb poms daurats.
 It. Una tauleta de noguer amb *estrives* de ferro.
 It. Una llumenera³³ de llautó.
 It. Un braser d'aram amb paleta de ferro i copa de fusta.

Brasers

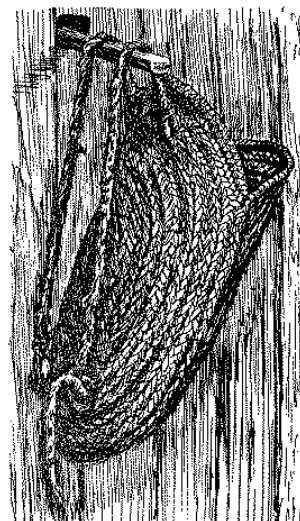

LLUMENERA
 d'un bec i de sis becs
 1, ansa;—2, ventalla;—3, braç;—4, gresol;
 —5, bec;—6, esmolletes;—7, campaneta;—
 8, abre;—9, peu.

It. Una mulassa³ amb sa caldereta (recipient o cassoleta on posen les brases) i un jaquet³⁴
 It. Un orinal de vidre amb sa capsà i un fusell.

En la sala s'ha trobat:

PRIMO: Una taula de *Pujanera*, un banc respatller, tres cadires de quatre respatllers i una de tres respatllers.
 It. Una coberta, unes alforges³⁵ de cànem i un sac amb unes poques de candeles, part cremades.
 It. Dues alforges de cuir, les unes bones i les altres dolentes.

Alforja

(Pàgina 08)

It. Una caixeta per tenir grana pels animals.
 It. Un rellotge de quarts i hores amb la seva caixa

En un armari s'ha trobat una sort (Potser conjunt de coses d'una mateixa espècie, IEC) de vidre.

En lo quarto del mosso s'ha trobat:

PRIMO: Un llit de peu de gall amb sa màrfega, dues flassades i un coixí.
 It. Dos golfos grans de ferro, unes estenalles, un martell i una podadora dolenta.

³³ Llumenera: Llum d'oli que consisteix en un receptacle de metall, generalment de llautó, amb un o alguns brocs per als blens, sostingut tot amb un peu ample i acabat per dalt amb una ansa o agafador. "*Dos lumaneres de lautó*", doc. a. 1493 (BSAL, vii, 417).

³⁴ Jaquet: Jac curt, que no arriba més avall de la cintura. "*Un jaquet de stamenya negra ab la mànega ampla*", doc. a. 1527 (Arxiu parroquial de Sta. Coloma de Queralt.). "*Jaquet de dona de cordellat vert sens cos*", doc. a. 1652 (Aguiló Diccionari)

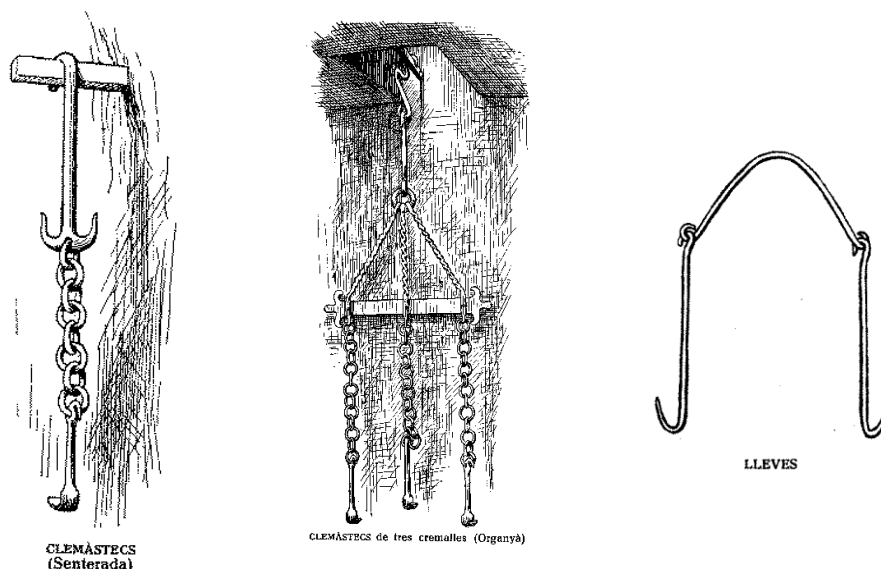
³⁵ Alforges: Conjunt de dos sacs formats d'una sola peça llarga de roba doblegada pels dos extrems i cosida pels costats, amb la boca llarguera, a fi que, posats sobre l'espatlla d'una persona o l'esquena d'un animal, pengi un sac a cada banda. Les fan de diferents mides i de diverses robes (cotó retort, cànem cru o ordit, etc.); algunes són per portar-les a l'espatlla, amb una bossa penjada davant i l'altra darrera, els treballadors del camp, captaires i altres, per dur-hi provisions o eines; altres van col·locades sobre l'esquena dels animals de peu rodó. "*Dues alforges d'estam sotils*", Inventari, a. 1523 (Alós).

It. Una escombra de palma i un cabasset.

En la cuina s'ha trobat:

PRIMO: Un banc escon³⁶.

It. Uns clemàstecs³⁷, pala, amolls³⁸ (molls, tenalles de cuina) i torrapà³⁹ i dos escambells⁴⁰.

It. Una torradora³⁹, unes graelles i una paella.

It. Sis gresols⁴¹ de llum i unes graelles petites.

En lo escudeller⁴² s'ha trobat:

PRIMO: Dues olles de ferro mitjanes, amb cobertura i unes lleves.

³⁶ Banc escon: Banc llarg i de respatla alta, com el que sol haver-hi a les cuines de pagès, a l'església parroquial, etc. "*Ad Adalbert sacerdos remaneat ipsum escon cum ipsa tabula*", doc. a. 1055 (BABL, vi, 356).

³⁷ Clemàstecs: Cadena d'anelles amples, que va penjada damunt la llar de foc i que a la part inferior porta un o alguns ganxos on es penja l'ansa de la caldera o els lleves de les olles que s'han de posar a escalfar. Hi ha variants segons les zones: clemascles, clemasques, clemalles, clemalls, clemastres, calamàstecs, calamastres, cremallers, cremalls, etc. "*Uns clemascles e un baci*", doc. a. 1380, de la Vall de Ribes (BABL, vi, 470).

³⁸ Amolls o molls: Instrument compost de dues fulles de ferro unides per un clau a manera de tisores, però de tal forma que coincideixin de pla els dos extrems d'una i altra, i que serveix per a agafar les brases del foc o altra cosa perillosa d'agafar amb els dits. "*Item unes molls*", doc. a. 1444 (Arxiu parroquial de Santa Coloma de Queralt).

³⁹ Torrapà i torradora: Forqueta de dos forcons a cada extrem i muntat damunt un trespeus, que serveix per a torrar llesques de pa. "*Dos torrapàs de ferro*", doc. a. 1774 (Aguiló Diccionari).

⁴⁰ Escambell: Seient petit sense braços ni respatller, i a vegades sense petges. "*Un scambell de fust*", doc. a. 1485 (Arxiu Cúria Fumada de Vic).

⁴¹ Gresol: Recipient de terra refractària, de metall, etc., dins el qual es posa oli i un ble per a fer llum. També cassoleta molt petita, de terrissa, amb un broc per al ble, i que serveix per a fer alimares (fogueres) (Gironès, Cerdanya, Lluçanès, Igualada, Camp de Tarragona). També recipient de metall dins el qual va l'oli i el ble d'un fanal (Plana de Vic, Priorat, Balears).

⁴² Escudeller: 1) Post o pedrís col·locat a certa altura i adossat a la paret de la cuina, per a tenir-hi escudelles, plats, olles i altres atuells. 2) Plat escudeller: plat fondo on es menja d'escudella o la sopa.

It. Un tallant.

It. Un perolet dolent, de pes quatre lliures; un altre perol usat sense vores, de pes deu lliures i un altre perol amb vara, de pes trenta lliures i sis onzes.

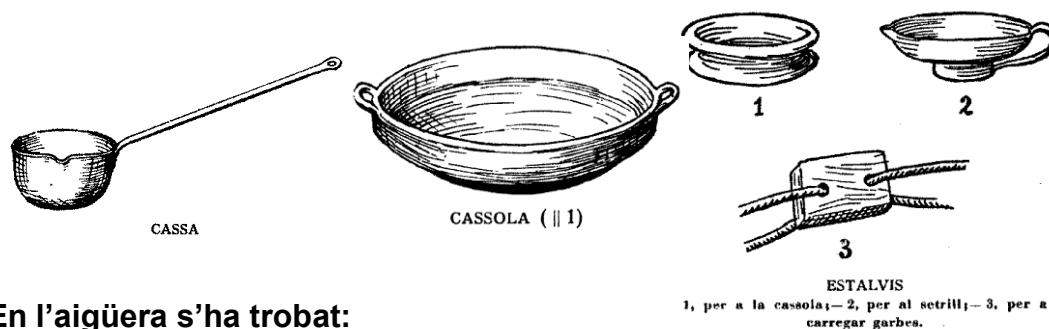
It. Dues xocolateres, amb els seus molinets.

Xocolatera amb molinet

It. Un cassonet⁴³ (cassa petita) d'aram i una cassa⁴³ d'aram.

It. Dos estalvis⁴⁴ de llautó de collar.

En l'aigüera s'ha trobat:

PRIMO: Un gavadal⁴⁵ de fusta, una gibrella⁴⁶ i quatre cobertores⁴⁷ petites de ferro.

It. Una sort de plats, això és: dinou platets pisa⁴⁸ de Gènova, nou plats de terrissa roja i dues llosses (culleres grans) de fusta.

⁴³ Cassó: 1) Cassa petita. 2) Recipient a manera de tupí amb un bec com de porró, que serveix per a beure-hi. Cassa: Instrument compost d'un recipient de metall, relativament profund, unit a un mànec llarg, que serveix per a treure matèria líquida o semilíquida i transportar-la a un altre lloc. Cassola: Recipient de terra o de metall, de boca rodona molt ampla, i de poca fondària, que serveix per a coure-hi diversos guisats. (IEC, Ibid)

Receptacle que conté l'oli i el ble de la llàntia (Santa Eulàlia de Puig-Oriol) (IEC, Antoni Girera, Ibid)

⁴⁴ Estalvis: 1) Rotllana de metall, de fusta, de terrissa o d'encordat vegetal (vímens, palla, cues d'alls, etc.), que es posa damunt la taula per sostenir la cassola o altre recipient tret del foc i evitar que s'embrutin o cremin les estovalles o la taula. 2) Recipient planer dins el qual es posa la sitra o setrill d'oli i que serveix per a evitar que les gotes o regalims d'oli es perdin o embrutin la taula. 3) Peça de fusta gruixuda, amb dos forats per dins els quals passen les cordes amb què es lliguen les carretades de garbes (Penedès). (IEC, Ibid)

⁴⁵ Gavadal: Recipient de fusta, de forma quadrangular, per a rentar-hi els plats i per a posar-hi el menjar dels porcs i d'altre bestiar (Ripoll, Cerdanya, Lluçanès). Recipient circular d'aram o de zinc, però més generalment de fusta amb cercols de ferro, per a rentar-hi els plats (Centelles, Sta. Eulàlia de Puig-oriol). "Una gúbia e un axol de fer guavadals", doc. a. 1432 (Aguiló Diccionari).

⁴⁶ Gibrella o llibrella: Recipient de terrissa, de metall o de vidre, en forma de plat de vores relativament altes i més ample de dalt que de baix, destinat principalment a posar-hi l'aigua de rentar-se les mans i la cara. "Una librela gran de melica", doc. a. 1412 (Arx. parr. de Sta. Coloma de Queralt). "Una gibrella gran envernissada", doc. a. 1546 (Alós Inv. 62).

⁴⁷ Cobertora: Peça que s'aplica a la boca d'un recipient per a tapar-lo. "Una cobertora e una giradora de paella de ferro", doc. a. 1410 (Alós Inv. 12)

⁴⁸ Pisa: Ceràmica fina. Pisa bastarda: Espècie de terrissa fina que s'assemblava a la pisa i es fabricava a Barcelona, segle XVII (Aguiló Diccionari)

(Pàgina 09)

Una llossa de coure, una escumadora d'aram i dotze culleres de fusta.

It. Un ferro de girar ous ferrats.

It. Dos ganivets, un tot de ferro i l'altre amb mànec de banya.

It. Un ast⁴⁹ amb els seus peus.

It. Una paella petita d'aram i un ganivet de degollar.

It. Una ralladora⁵⁰ i una mitjalluna⁵¹.

It. Unes ventalles (ventall, generalment d'espart, per a ventar el foc) dels fogons.

It. Un morter de pedra i un de coure, amb ses mans respectives (mànecs).

It. Dos cànirs de terra.

It. Cinc marcelines⁵² de pisa.

It. Vint-i-tres xicres⁵³ de pisa.

En lo menjador s'ha trobat:

PRIMO: Una taula de noguer, dos bancs respatllers, una cadira de fusta amb braços i una de quatre respatllers, dolenta.

It. Sis plates de pisa, vuit platets de pisa blanca, quatre porrons i tres tasses.

It. Dos gots de cristall.

It. Tres capsetes de tenir confitura i una gerreta de posar mel.

It. Dos estalvis de llautó i dos panarets de sali.. per posar culleres.

lot. Trenta coberts de culleres i forquilles de llautó i dues culleres grans de llautó, dues forquetes de ferro per *amastar* (amassar) carn, dos ganivets de taula grans i dos de petits.

(Pàgina 10)

It. Dues llumeneres³³, una de mitjana i l'altra petita.

It. Dos salers de vidre, pebrera i un setrilet per tenir vinagre, tot de vidre.

It. Un ventall i una caps de suro per refrescar⁵⁴.

En lo quarto a on dormia el reverend D^r. Antoni Vinyas q^o prevere i rector, s'ha trobat:

PRIMO: Un llit de pilanets amb capçalera daurada amb sa màrfega¹ i matalàs.

It. Un orinal de vidre, amb la seva caps.

It. Tretze cadires de tres respatllers amb poms daurats.

It. Una tauleta de noguer amb *estribos* de ferro i un *rapere* d'Indianes⁷⁵.

⁴⁹ Ast: Barra de ferro o de fusta amb la qual aspiden (foraden o travessen) longitudinalment un animal per coure'l fent-lo voltar damunt el foc o dins un forn. "*Carn en ast*", doc. a. 1262 (Soldevila). "*Vns ferres per cuynar e un manador d'asts de ferre*", doc. a. 1434 (Boll).

⁵⁰ Rallador o ralladora: Espècie de ganivet amb què els carnisers preparen els talls grossos de la carn que després fan amb el partidor. (Ripoll, ap. Aguiló Dicc.)

⁵¹ Mitjalluna: Eina de cuina, consistent en una fulla d'acer de tall corbat i amb un mànec a cada banda, que serveix per a capolar la carn.

⁵² Marcelina: Plat que en el centre té una cavitat o anella per a encaixar-hi la tassa de xocolata. "*Armari de la pisa... Primo, deu marselines de pisa*", doc. a. 1789 (Aguiló Diccionari)

⁵³ Xicra: Tassa estreta, més alta que ampla, que serveix principalment per a prendre xocolata. "*Se'ns ha servit lo xocolate ab lo demás per sucra a la xicra*", Baró de Maldà (a. 1808)

⁵⁴ Capsa de garrafó: Capsa de suro que serveix pera posar'hi l'ampolla amb neu pera refrescar el beure. (Diccionari de la llengua catalana ab la correspondència castellana, Volum primer, pàg. 327. Pere Labernia i Esteller, edicions 1839 a 1892) Vegeu: <https://books.google.es/books?id=21Q0AQAAMAJ&pg>
Garrafó: Especie de caps de suro per a refrescar el beure ab glas o neu.

It. Una llumenera³³ gran.
 It. Un tinter d'estany, polsera i hostiera⁵⁵ i una ploma.
 It. Una capseta amb un joc de cartes i vuit rosaris.
 It. Una cadira de fusta per necessària.
 It. Un canterano de noguer amb anelles de llautó, panys i claus i un calaix.
 It. Setze camises del difunt, un gambeto⁵⁶ de es^{na} de mans, altre de panyo, dos manteus⁵⁷, un de baieta i l'altre de vel de monja⁵⁸, dues calces de sempre durar negra, una jupa⁵⁹ de es^{na} de mans i un jaquetó de ratma de color.

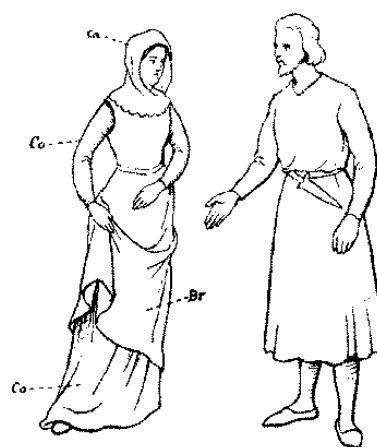
GAMBETO

En l'altre calaix s'ha trobat:

PRIMO: Amb diner efectiu sis-centes quaranta-cinc lliures i deu sous Barcelonesos.
 It. Un gambeto⁵⁶ de sempre durar, altre gambeto de es^{na} de mans, tres sotanes⁶⁰ de es^{na} de mans,

(Pàgina 11)

una bona i dues usades, una cota⁶¹ de xamellot⁶², dues calces de es^{na}, quatre jupes⁵⁹, dues de panyo (teixit de llana) i dues de es^{na} de mans.

Dona i home vestits amb COTA
 La dama porta caperó (Ca) i brial Br, i nota el brial mostra les mànegues i la part inferior de la COTA.

En lo calaix de dalt s'ha trobat:

⁵⁵ Polsera: Capsa o recipient destinat a tenir-hi la sorra per a eixugar l'escrit. Hostiera: Recipient que feia joc amb el tinter i servia per a tenir-hi les hòsties o oblees (doc. a. 1789, ap. Aguiló Dicc.) Vegeu també Hòstia: Full molt prim d'una massa de farina i aigua, cuita amb motlle, que dividida en trossets serveix per a enganxar cobertes de cartes, oficis, etc. "Un tinter y polsera de llautó", doc. a. 1620 (Aguiló Dicc.)

⁵⁶ Gambeto: Capot llarg fins a mitjan cama, sense valona i amb mànegues útils o simulades, que duïen els homes en l'hivern els dies de festa i que encara s'usa en certs balls i cerimònies oficials arcaïques. "Ab un sacot a l'esquena, ab gambeto de burell", doc. a. 1700 (Aguiló Diccionari)

⁵⁷ Manteu: Mantell, i especialment la capa que porten els sacerdots. "Que'm tinga guardat lo manteu que'm fíu" doc. a. 1533 (BSAL, x, 41).

⁵⁸ Vel de monja: Part del vestit de les religioses que els cobreix el cap. Tros de roba prima o trepada per tapar la cara de les dones.

⁵⁹ Jupa: Peça de vestit d'home, que es portava en els segles XVIII i XIX i que cobria des del coll fins a la cinta o un poc més avall, amb faldons. "... una cota de les nostres... per fer-vos una jupa que vistats per amor nostra", doc. a. 1404 (Anuari IEC, v, 549). A Sant Jaume de Frontanyà, es deia jupa a la pellissa o vestit de pell d'ovella que porten els pastors i que es fan ells mateixos.

⁶⁰ Sotana: Vestidura talar, amb mànegues o sense, embotonada davant generalment fins als peus, i que és distintiva dels eclesiàstics. "Les persones eclesiàstiques... deguen aportar... manteu o sotana", doc. a. 1562 (BSAL, iii, 151)

⁶¹ Cota: Vestit que portaven els homes i les dones i que arribava des del coll fins a prop dels peus. "Trametem-vos una cota de les nostres la qual és de zaytoni vert vellutat folrada de vays", doc. a. 1403 (Anuari IEC, i, 549).

⁶² Xamellot o camelot: Teixit de llana mesclada amb pèl (deu voler dir pell) de camell o de cabra. "Drap de lana, en lo qual entenem camalot, de qualche color se vulen", doc. a. 1306 (RLR, vii, 55)

PRIMO: Unes sivelles de plata, una campaneta de coure, dues alamars⁶³ de pel negra, una de seda encarnada, tres mocadors de seda negra, dues barretines de seda de color, molt usades, una parell de sabates envellutades noves, dos pots, un de pisa i l'altre de llauna, per tenir tabac.

It. Dos manguits⁶⁴ de vellut, un molt dolent; dues barretines de tafetà⁶⁵ i una altra de punt d'agulla dolenta, sis (?), quatre dolents i dos de bons, un raspall, una pipa? molas i canones.

It. Una estampa gran d'un Sant Crist, una altra de Nostra Senyora del Roser, una altra de Santa Maria Magdalena i una altra de Sant Francesc.

It. Un fanal⁶⁶ gran de llauna.

It. Dues cortines de es^{na} per l'arcova (alcova) i un coixí.

En lo estudiet s'ha trobat:

PRIMO: Una taula d'alba amb uns prestatges i una imatge de bulto de Sant Tomàs d'Aquino daurada.

It. Tres tomos (volums) de foli Bilvant, quatre tomos de les parts de Sant Tomàs, *vuigant cano en fol.*, Manual de meditacions La Voz del Pastor, la Bíblia, dos tomos *cuniliari*, 3 tomos, catorzè,

Fanal

(Pàgina 12)

tres tomos, Larraga, deu tomos de Granada, Constitucions sinodals, dos jocs de Breviaris, los dos usats i los altres dolents, un Diurno, una Semmana Santa, Combat espiritual, dos Totsans (Tot Sants), llibret d'Indulgències del Roser, el Pastor, Sants nous, Galindo, Volter Concili Tridentino, tres llibres de folis en blanc, dues mans de paper blanc, quatre trossets de ciri del Monument, Gennero set tomos, tres llibres en quart manuscrits, Catecisme Hystorich, Arte poètica espanyola, sermons del P. Antoni Vieyra⁶⁷, un tomo Fleurí Volter, sis tomos Instruccions de St. Carlos Borromeu, Crisol de desenganyis.

It. Un escriptori de noguer.

It. Una creu amb un *tafataner* (potser amb un tafetà).

It. Un estoig amb ganivet, cullera i forquilla.

It. Nou ganivets de taula, quatre amb mànec d'estany i sis amb mànec de banya, una capsa amb dues ulleres, una bossa de cuir amb tres navalles, una cullereta de plata de posar aigua al calis (calze) i tres trossos de sal cristallina.

⁶³ Alamara: Fermall compost d'un cordó que s'enganxa a un botó, o bé d'un cordó escorredor que passa dins una anella i serveix per subjectar o adornar una peça del vestit, una cortina, etc. "*Un llit de camp ab sos pilars y cortines... gornides ab flocadura y alamars blava*", doc. a. 1606 (BABL)

⁶⁴ Manguit: Cilindre de pell dins el qual les senyores posen les mans, a l'hivern per defensar-se del fred.

⁶⁵ Tafetà: Teixit lligat de plana; tela fina de seda, llisa i llustrosa. "*De cendat o tafetà plans*", doc. a. 1330 (Col. Bof. viii, 180)

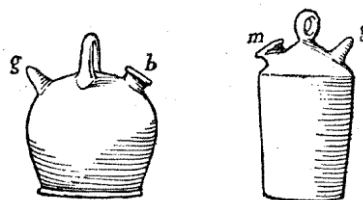
⁶⁶ Fanal: Capsa formada generalment d'un bastiment metàl·lic i que té una o més cares de vidre, dins la qual es posa un llum que calgui guardar del vent o de la pluja. "*Venia la armada a boca sorda sens portar los fanals encesos*", doc. a. 1561 (Hist. Sòller, ii, 749)

⁶⁷ António Vieira (1608-1697) va ser un escriptor, músic, capellà i orador portuguès de la Companyia de Jesús. Professà en l'Orde Trinitari el 1644, en el convent dels quals morí el 1697. Va escriure moltes obres del gènere religiós i diverses obres per a orgue.

It. Una coixinera amb una garnatxa⁶⁸.
 It. Un trempaplomes⁶⁹.
 It. Dos parells de botins, dos parells de sabates dolentes i dos sombreros.
 It. Una escopeta i una bacina de llautó d'afaitar.
 It. Un culler⁷⁰, un sarró d'anar a caçar i dues bosses de cuir amb uns pocs de perdigons i cosa de balinets de pólvora.
 It. Una cadira de fusta amb braços amb assiento i respall de cuir.

(Pàgina 13)

It. Dues pintes de fusta, sis pots i una botija⁷¹ de llauna.
 It. Una mangala⁷² de canya amb el seu pom de plata i un regle petit.
 It. Un llibret de Sor Maria de Ágreda⁷³.

BOTIJA (|| 2)
 g, gallet;—b, brocal;—m, morro

En lo quarto immediat al rebost s'ha trobat:

PRIMO: Un llit de pilones amb sa capçalera daurada i poms amb màrfega¹, matalàs, flassada i cobrellit blau.
 It. Tres cadires de quatre respallers.
 It. Una coixinera dolenta i una de gran, una conxa i una poca de tela d'estopa⁶ de quatre canes⁷⁴ poc més o menys.
 It. Tres cobrellits d'indianes⁷⁵, un capingo⁷⁶ de panyo usat i altres capingo de panyo dolent.
 It. Una cota d'indianes⁷⁵.
 It. Unes estovalles encotonades sense tallar.
 It. Una poca de tela de trallí (potser teixit vulgar i fort) per fer sacs i uns pocs de muxurnons (potser moixernons).
 It. Quaranta eixugamans i un tapete (estora) de tela d'es^{na} pintats.

⁶⁸ Garnatxa: Vesta (vestit o roba que cobreix el cos) que es portava damunt la gonella (vestit o roba composta de cos i falda més o menys llarga). “Per un mul e per una garnaxa que uené an minu”, doc. segle XIII (Pujol Docs.)

“Ipsa mea capa et ipsa gonnella siue cum calcias”, doc. a. 1058 (BABL, vi, 384).

⁶⁹ Trempaplomes: Ganivet petit que servia principalment per a fer el tremp o tall a les plomes d'escriure. “Un trempaplomes ab mànec de àgueda y birolla de plata”, doc. a. 1789 (Aguiló Diccionari)

⁷⁰ Culler: 1) Cullera grossa, generalment de forma semiesfèrica, que serveix per a escudellar la sopa i per a remenar l'olla. 2) Bastó aplanat de boix o de blada, de devers 10 cm. de llarg, per a remenar les farines de l'olla (Vic, Olost, Pobla de Liollet).

⁷¹ Botija: Càntir, recipient de terrissa que en la part superior té una ansa i dos brocs de diferent gruixa, el més gran per abocar-hi l'aigua i el més petit per beure a gallet.

⁷² Mangala: Bastó d'autoritat o de passeig.

⁷³ Maria de Jesús d'Ágreda (1602-1665). Va ésser una religiosa castellana, de l'Orde de la Immaculada Concepció, abadessa del convent d'Ágreda. Escriptora mística i consellera de Felip IV d'Espanya, ha estat proclamada venerable per l'Església Catòlica Romana.

⁷⁴ Cana: Mida longitudinal que consta de vuit pams i equival aproximadament a un metre i seixanta centímetres. “Una cadena ab collar e ha la cadena dues canes de lonch”, doc. any 1408 (Arxiu parroquial d'Igualada).

⁷⁵ Indiana: Roba de cotó estampat feta en lligat de plana i en qualitat baixa. “Altres tern de andiana ab veta vermella” doc. a. 1692 (Història de Sóller, ii, 875).

⁷⁶ Capingo: Vestit curt a manera d'un capot petit, que serveix de capa i de jac.

It. Un cot⁷⁷ dolent de panyo i una barretina de seda.
It. Un bassí⁷⁸ gran de terra, un covanet i una cistella⁷⁹ de canya i un braseret.

I per no poder-se concloure al dia present ni fer-se la total descripció del present inventari per ésser ja hora desproporcionada. Per això jo lo dit R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre} en dit nom de marmessor prorrogo per lo expressat efecte el dia o dies següents que seran necessaris per a concloure el dit inventari. Requerint al notari infrascrit que es continuï la present escriptura que firmo en la

(Pàgina 14)

referida casa de la Rectoria de Santa Eulàlia de Pardines en el dia **quatre del mes de febrer de l'any del Naixement del Senyor de mil set-cents vuitanta-sis**, essent presents per testimonis el R^{nt}. **Narcís Jordà** P^{vre}. i Hilari Alibés, tots dos actualment residint en dita Rectoria.

(Signatura) Sebastià Padragosa P^{vre} en dit nom.

Ante mi Sagimon Marçal notari qui afirmo conèixer al sobredit R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}. en dit nom de Marmessor.

En la casa de la Rectoria de Santa Eulàlia de Pardines, Bisbat de Vich, en el dia **sis del mes de febrer de l'any del Naixement del Senyor de mil set-cents vuitanta-sis**, el R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}. i vicari de la parròquia i vila de Sant Vicenç de Prats de Lluçanès, Bisbat de Vich, en nom del marmessor del R^{nt}. D^r. Antoni Vinyas q. P^{vre}. i R^r. de la parroquial església de dita Santa Eulàlia de Pardines. Volent continuar i continuant l'inventari per ell principiat el dia tres dels corrents mes i any, amb les expressions protestes i salvatats (excepcions) de les quals es feu menció en son principi i vol tenir per repetides, confessa de nou haver trobat i a la universal herència de l'expressat q. R^{vnt}. R^r. pertànyer i expectar les coses avall escrites i següents.

En lo rebots s'ha trobat:

PRIMO: Un tossino (porc) salat vell, que ni falta un poc.

It. Un tossino salat de l'any, amb esquena, cap i peus.

It. Nou sagins enters vells, un de l'any i un poc d'un altre.

(Pàgina 15)

It. Unes poques de llonganisses velles i les de l'any.

It. Dos covens (covenada, cove ple) amb terrissa de Genova, això és plats i plates.

It. Quatre olles amb unes poques d'olives.

⁷⁷ Cot: 1) Peça d'abric amb mànegues, semblant a un casaca, que portaven homes i dones antigament i que entre gent rica solia adornar-se amb pell per les vores. 2) Capot amb balona llarga i mànegues, que duïen els homes antics. "*De les escotadures del cotz [sic] e de les flotxes e de les garnatxes e de les altres vestidures*", doc. a. 1306 (RLR, vii, 54).

⁷⁸ Bassí: Recipient fet de pedra o d'una soca buidada per una cara, que serveix per posar-hi el menjar o abeurall dels animals domèstics, principalment dels porcs i l'aviram.

⁷⁹ Cistella: Recipient fet de vímens, canyes o joncs entreteixits, generalment de forma troncocònica invertida, amb una o algunes anses, amb tapadora o sense, i que serveix per a tenir i portar fruita, roba o altres coses. "*Una cestela de cols*", doc. a. 1283 (RLR, iv, 55)

It. Una xocolatera petita i una llossa d'aram.
 It. Un caixonet amb una mica de sal.
 It. Un paneret tapat amb tres marcelines⁵² i gots de cristall.
 It. Quatre cassoles grans i cinc plats grans de foc.
 It. Dues cassoles grans de rostir.
 It. Dos orinals de vidre.
 It. Dues garrafes de vidre amb aixarop⁸⁰ (xarop) de gers.
 It. Unes quantes xicres⁵³ i un saleret de pisa.
 It. Dotze plats de pisa blanca i una gerreta amb dues nanses.
 It. Un piló de fusta, una destraleta per tallar carn i una cadira dolenta.
 It. Quatre garrafons de suro.
 It. Dues sanalletes³² petites i una de dues lliures *congre*.
 It. Una capseta de fusta amb un poc de suro.
 It. Dues cistelles dolentes i un candelero (canelobre) de llautó.
 It. Banquets i tres barres per salar els tossinos.
 It. Tres olles amb greix dolç.
 It. Una gibelleta de pisa amb un poc de sucre.

En lo quarto de damunt l'església s'ha trobat:

PRIMO: Dues capsas amb confitura.
 It. Un sac i un cove amb orellanes⁸¹.
 It. Una senalla amb faves palades, un cistelló⁸² amb cascavellitos (cascavells) i una senallera amb orellanes⁸¹ de préssec.
 It. Unes poques de pomes.

(Pàgina 16)

It. Una guarnició daurada per un quadro.
 It. Un cistelló amb rovellons secs.

En lo terra de damunt l'església s'ha trobat:

PRIMO: Vuitanta-nou pots de pi i costés i una partida de llates.
 It. Quatre talladors de noguer.
 It. Una gabieta amb quatre coloms petits.

⁸⁰ Aixarop o xarop: Beguda que es fa coent sucre amb aigua fins que sia espès i afegint-li substàncies refrescants o medicinals, de les quals pren noms especials. «Xarop de cama-roges» (Men.). «Xarop de codony» (Tortosa). «Xarop de flor de saüc» (Olot). «**Xarop de gers**» (Olot). «Xarop de les cinc arrels» (Vendrell). «Xarop del ram» (Olot): és purgant. «Aixarop del rei»: un dels més complicats i saborosos (Barcelona, segles XVII i XVIII, ap. Aguiló Dicc.). «Aixarop de magrana» (Empordà, Igualada, Vendrell, Mallorca); és bo per curar el mal de coll. «Xarop de malví» (Vendrell): es fa amb suc de la planta *Althea officinalis*. «Xarop de mèdula de vaca» (Vendrell). «Aixarop de mel i vinagre» (Mallorca). «Xarop de mores» (Tortosa, Vendrell): s'emptra contra les febres palúdiques. «Xarop de poncem» (Olot) o «aixarop de poma» (Alacant). «Xarop de rimes o groselles» (Olot). «Aixarop de taronja» (Mallorca). «Xarop de xicoira» (Vendrell). «Xarop goma» (Hospitaler Voc.)

⁸¹ Orellana: Tallada de poma, de pera o de préssec, assecada al sol i torrada al forn per a menjar-se en l'hivern, sia com a condiment de viandes, sia com a postre (Ripollès, Empordà, La Selva, Lluçanès) "*Una caxa... ab amellas, orellanes*", doc. a. 1546 (Alós Inv. 62).

⁸² Cistelló: Recipient fet de la mateixa matèria i figura que la cistella, però molt més petit.

It. Dues debaneres⁸³ amb els seus peus.

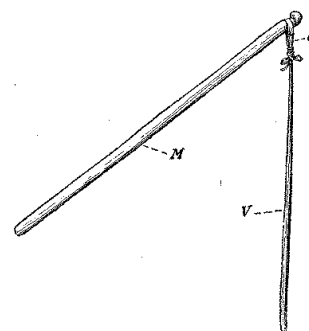
En lo sostre, sobre la sala, s'ha trobat:

PRIMO: Una partida de cànem bregat⁸⁴ i una plega (feix o manat) d'estopa⁶ pentinada.

It. Un axer de Verga i una cadira de boga.

It. Dos rampins de era i dues batolles⁸⁵.

It. Una caldera⁸⁶ d'aram, de pes vint-i-set lliures.

BATOLLES
M: mànc, manti;—V, vergueró;—c, cor-reig.

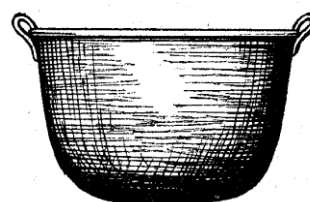
En la porxada, sobre la cuina, s'ha trobat:

PRIMO: Una capçalera pintada, una guarnició per un quadro enguixada i dotze paluts⁸⁷.

It. Cosa d'una roba⁸⁸ (arrova) de llana.

It. Un garrafó⁸⁹ de suro i una xeringa⁹⁰ amb la seva capsa.

It. Un espadador⁹¹, dues cames d'allis i una sotana dolenta.

CALDERA

En el quarto de la majordona s'ha trobat:

PRIMO: Un llit de peu de gall⁹ amb sa màrfega¹, matalàs i flassades.

It. Dues cadires amb boga, dos banquetes de peu de gall, un matalàs, dos coixins i una cotxa.

It. Un poc de bri⁴ pentinat.

(Pàgina 17)

It. Sis sacs, cinc de trallís.

It. Una mulassa³ amb la seva escalfeta (braseret, generalment de tres peus).

It. Tres cistelles, una amb prunes seques.

⁸³ Debanera: Roda de ferro o de fusta, on els cinters posen la troca i la debanen, i d'on passa després al rodet. "*Unes dabaneres ab son peu de ferre*", doc. a. 1413 (Aguiló Diccionari).

⁸⁴ Bregar: Batre el cànem o altre vegetal fibrós amb les bregadores per trencar la canya i separar la fibra de la caramuixa.

⁸⁵ Batolla: Conjunt de dos bastons units d'un cap per una corda o corretja, un dels quals serveix de mànc i l'altre de batedor, per batre els cereals i llegums (Empordà, Berga, Pla de Bages, Lluçanès).

⁸⁶ Caldera: Gran vas de metall, de forma aproximadament semiesfèrica, que serveix per escalfar o bullir aigua, coure carn, fondre alguna substància per ebullició, etc. "*Et caldera maiore cum ipsos cremascles*", doc. a. 1016 (BABL, vi, 351).

⁸⁷ Pelut: Pelut: Estora d'espart que es posa a l'espona del llit o sota la taula per guardar els peus del fred. Sol tenir molta rama o pelussa d'espart (Prats de Lluçanès,...) (*La casa catalana*, A. Grier, 1974)

⁸⁸ Roba o arrova: Unitat de pes equivalent a 10'400 quilograms, o sien 26 lliures. És la quarta part d'un quintar. A certes regions el valor de l'arrova és diferent. "*El mal ve a arroves i se'n va a unces*", vol dir que les malalties i conflictes vénen aviat i se'n van a poc a poc.

⁸⁹ Garrafó: Recipient a manera de galleda de fusta o de suro, dins el qual es pot posar gel per a refrigerar els líquids de beure.

⁹⁰ Xeringa: Instrument que consisteix en un canó acabat en un canonet més prim, i dins el qual hi ha un èmbol que permet omplir-lo per aspiració i expel·lir després el líquid aspirat, sia per a donar crestiris, sia per a injeccions, per a omplir embotits, etc. A Lluçanès, en to figuratiu, la paraula xeringa es fa servir per dir molèstia o importunitat. "*No em vinguis amb xeringues*", o bé "*No estic per xeringues*".

⁹¹ Espadador: Post o banquet damunt el qual posen el cànem per espadar-lo.

It. Una caixeta molt usada.

En el graner nou s'ha trobat:

PRIMO: Trenta quarteres d'espelta i civada.

It. Tres quarteres d'ordi i nou quarteres de faves.

It. Un porgador⁹² de fil ferro i nou escombres de cabassades.

En lo pastador s'ha trobat:

PRIMO: Onze sacs amb una poca de farina de mill i de mestall i un poc de segó.

It. Una pastera amb ses passadores i calaix rasora⁹³, escombreta, taulell i paleta i dos sedassos.

It. Una pala d'enfornar usada i una altra de dolenta, *burjons*⁹⁴ i una anella de ferro.

It. Una tauleta per posar la pasta.

En lo graner immediat al pastador se ha trobat:

PRIMO: En un calaix cosa de nou quarteres, mill.

It. En un altre calaix, cosa de tres a quatre quarteres, fesols.

It. En un altre calaix, cosa de tres quarteres, segó.

It. En un altre calaix, cinc quarteres de xexa.

It. Un sac de trallís amb una quartera de forment.

It. Tres porgadors (*garbell*) de blat.

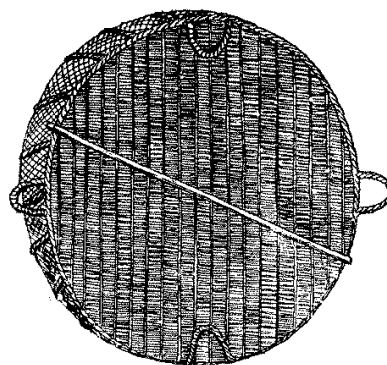
En lo graner més apartat se ha trobat:

PRIMO: En un calaix, seixanta quarteres, mestall,

It. En un altre calaix, vint-i-quatre quarteres, xexa.

(Pàgina 18)

It. Un arer⁹⁵ (*erer*, *garbell*) de fil ferro.

ERER

⁹² Purgador: 1) Garbell de malla estreta per netejar cereals. "Un porgador de porgar lenties", doc. a. 1490 (Arxiu Cúria Fumada de Vic). 2) Un bastiment de fusta amb un conjunt de joncs o fil ferro per els mestres de cases porgar la grava, calç, ciment, etc.

⁹³ Rasora o raora: Raedora (*raure*, fregar amb instrument tallant) de la pastera (Ripollès. Urgell, Lluçanès. Penedès). "Una pastera ab una rahora e ab una granera", doc. a. 1382 (Arxiu de Montblanc) (IEC, Ibid)

⁹⁴ Burjons: Hi ha la lletra d'una cançó titulada *Els Burjons*, que comença amb les estrofes: "Es dilluns, burjons curts / per nostros forns, garridons dons dons..."

Vegeu: <http://manatdecansons.blogspot.com/2015/04/els-burjons.html>

⁹⁵ Erer: Garbell gros, de quatre a cinc palms de diàmetre, que, col·locat horitzontalment o un poc inclinat damunt unes forques o eradores; serveix per a porgar els cereals damunt l'era després de la batuda. Els erers antics tenien les vores d'espart i la grana de joncs o de pell foradada; ara es fan amb la vora de fusta i la grana de filferro. "Quatre mudelons de blat tot froment comú, un paleyn e un arer", doc. a. 1380 (BABL, vi, 471).

It. Uns tres quartans⁹⁶, mesuró⁹⁷ i picotí⁷¹.
 It. Un cabàs i una pala de ventar.
 It. Dues forques⁹⁸ de girar palla i dues de ventar.
 It. Dos morralets.

En lo corral de fora s'ha trobat:

PRIMO: Un bugader de terra dolent amb sa aixeta posat sobre un escambell⁴⁰.

It. Una gibrella⁴⁶.

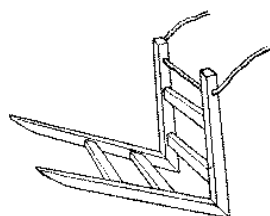
It. Quaranta-quatre peces de cairades i quadrats (potser rajoles o cairons)

It. Un carretó, un bajard²⁷, un banc de fuster, dos cavalls de fusta i unes bressadores (moble per bressar o gronxar) dolentes.

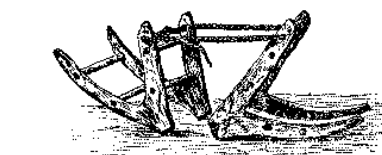
It. Quatre pots de noguer.

It. Una poca de calç en pots.

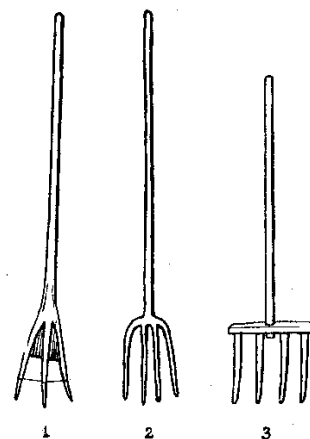
It. Uns curbeis⁹⁹ (corbells) i uns *argans*¹⁰⁰ (potser argue) guarnits.

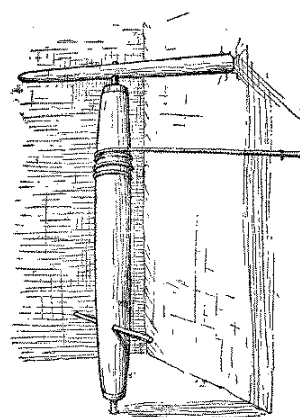
Corbel (Torelló)

CORBELLS
Escorbels (Mallorca)

FORQUES D'ERA
1, de Mallorca;—2, de Catalunya i València;—3, forca de ventar (Plana de Vic).

ARGUE d'una premsa de cera (Mall.)

It. Una porció de llenya per cremar.

En el galliner s'ha troba set gallines, un capó i dotze coloms.

It. Prop del sobredit corral se troba una partida de rajoles i caironets i en la **teularia del Blanquer**¹⁰¹ una altra partida de rajoles, maons i teules.

⁹⁶ Quartans: 1) Mesura de capacitat variable segons les comarques. Dotze quartans a Barcelona (1378). Quatre quartans a Girona i l'Empordà, etc. 2) Mesura agrària corresponent a l'extensió de terra on es pot sembrar una quartera de llavor, que també varia segons les zones i comarques. Són 29,62 àrees a Ribes, Prats de Lluçanès, Berga, Manresa, etc.

⁹⁷ Mesuró i picotí: Mesura de grans equivalent a la vint-i-quatrena part d'una quartera, o a dos picotins. "Un mesuró de civada", doc. a. 1375 (Arxiu de Montblanc).

⁹⁸ Forca: Instrument format per un pal de fusta acabat per un extrem en dues o més puntes, que serveix per a alçar o regirar la palla, l'herba, etc., especialment en les operacions agrícoles de ventar a l'era i d'apilar la palla o l'herba. Hi ha la forca clara, espessa, pallera, ventera, pallissera, etc. "Dos cartrons atarguinadors e dos forches pochés", doc. a. 1373 (Miret Templers 556).

⁹⁹ Corbells: Conjunt de bastons corbats i units amb travessers, que van penjats amb cordes per damunt el bast i pengen a cada costat d'una bístia per a tragar feixos de llenya o de garbes (Plana de Vic, Lluçanès, etc.). "Tot hom qui fassa corbels e'ls port vendre a Pugcerdà", doc. a. 1288 (RLR, iv, 505)

¹⁰⁰ Argue (plural àrgues o àrguens): Ormeig consistent en un cilindre de fusta o de ferro que, rodant per mitjà d'un mànec transversal, fa d'eix a una corda que s'hi enrotlla i serveix per moure coses feixugues. "Item un argue ab dos libans trencats", doc. a. 1431 (Estudis Universitaris Catalans, Vol X, pàg. 131)

¹⁰¹ Ens dona compte que al mas Blanquer existia una teularia, com s'estilava en altres cases de pagès.

It. Prop de la Rectoria, un paller de palla i dos ganxos de ferro per arrencar palla.

Els quals béns i no altres, ni més a la universal herència de dit q. R^{nt}. D^r. Antoni Vinyas P^{vre} i R^r de la pnt. confesso en dit nom haver

(Pàgina 19)

trobat. Protestant expressament que si en lo esdevenidor trobare altres béns i efectes, además dels sobredits en lo present Inventari, continuaré o bé ne faré fer altre de nou: los quals béns i efectes queden en poder meu, los que prometo tenir i guardar i d'aquells donar fidel i legal compte i raó sempre i quan que la restitució del present Inventari tinga lloc, essent instat i requerit sense dilació ni excusa alguna son obligació de tots nos béns i drets amb totes renúncies de dret i de llei. Que ha estat fet, firmat i cordat lo precedent Inventari en la casa de la Rectoria de dita Santa Eulàlia de Pardines, dia mes i any sobredits, essent presents per testimonis lo R^{nt}. **Narcís Jordà** P^{vre} i Hilari Alibés, tots dos habitants en dita Rectoria de Santa Eulàlia per aquestes coses pregats i demanats.

(Signatura) Sebastià Padragosa, P^{vre}. en dit nom.

Ante mi Sagimon Marçal, notari, qui afirmo conèixer el mencionat R^{nt} Sebastià Padragosa P^{vre}. en dit nom.

(Pàgina 20)

En nom de Déu a tothom sia notori com en lo any de la Nativitat de Nostre Senyor Déu Jesucrist de **mil set-cents vuitanta-sis, en lo dia empero, dinou del mes de febrer** del mateix any, intitulat en presència e amb intervenció de mi Sagimon Marçal per RI. Autoritat notari públic de la vila de Sant Vicenç de Prats de Lluçanès, Bisbat de Vich, avall firmat i en presència de Mariano Puig i Batllia, comerciant, i de Joan Puig i Farguiell, botiguer, tots dos de la mencionada vila de Prats, com a testimonis per estas coses, especialment pregats i demanant lo R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre} i vicari de la parròquia i vila respectivament de dit Sant Vicenç de Prats de Lluçanès, com a únic marmessor i executor del testament i última voluntat del R^{nt}. D^r. Antoni Vinyas, jo P^{vre} i R^r de la parroquial església de Santa Eulàlia de Pardines, Bisbat de Vich, per dit difunt R^r elegit amb són últim i vàlid testament que feu i firmà en poder de mi dit i avall escrit Sagimon Marçal, notari, en lo dia **set del mes d'octubre de l'any mil set-cents vuitanta-cinc**, volent i desitjant en dit nom de marmessor complir los càrrecs i obligacions de la testamentaria disposició del sobrerreferit R^{nt}. D^r. Antoni Vinyas que P^{vre} i R^r. i amb intervenció i presència de Manuel Casaroig, corredor públic de l'esmentada vila de Prats, ha començat de vendre públicament i en lo encant públic, los béns mobles de dit difunt R^r. a les persones més donants i oferint al davant de la casa del referit R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}. situada en el carrer Major de dita vila i al davant del cantó de la vicaria de dita vila per los

(Pàgina 21)

Preus, és a saber, modo i forma infrascrits dels quals preus i quantitats resultants es receptor el mateix R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}. en dit nom de marmessor.

PRIMO: Lo dit Manuel Casaroig, corredor, ha lliurat un manteu

a Josep Marçal per

9 lliures i 1 sou

It. al Dr. Ramon Vilardaga un tovalló per

6 sous 6 diners

It. al Dr. Ramon Vilardaga un tovalló per

7s

It. al Dr. Vilardaga un tovalló per

7s 3d

It. a Vicenç Fuster un tovalló per

6s 3d

It. a Ramon Vilageriu una coixinera per

5s 6d

It. a Pere paga un tovalló per

6s 3d

It. a Ramon Vilageriu una coixinera per

2s 6d

It. a Pere paga un tovalló per

6s 9d

It. a Ramon Vilageriu una coixinera per

5s

It. a Ramon Vilageriu una coixinera per

6s 6d

It. a Pere paga una coixinera per

7s

It. a la Mustatxeta una coixinera per

2s 6d

It. a Joan Joan Pujol unes estovalles per

14s

It. a Pere paga una camisa per

7s

It. a Joan Pujol una camisa per

11s

It. a Josep Fuster una camisa per

14s 2d

It. a Joan Pujol una camisa per

18s 9d

It. a Clara Gost unes estovalles per

9s 6d

It. a Pere paga unes estovalles per

5s 7d

It. a Joan Pujol unes estovalles per

16s

It. a Gabriel Roca unes estovalles per

8s 9d

18ll 4s 9d

(Pàgina 22)

trasplana

18ll 4s 9d

It. a Miquel Vatllaura un eixugamà per

1s 8d

It. al Catòlic un drap per

2s

It. al Gallet un eixugamà per

4s

It. a Francisca Soler un eixugamà per

2s 11d

It. a Miquel Vatllaura una tovallola

6s 10d

It. a Maria Bomba una tovallola per

9s 7d

It. a Francisca Soler un eixugamà per

4s 4d

It. a Pere Antoni llavó un eixugamà per

4s 6d

It. a Josep Pradell una flassada per

3ll 15s

It. a la Jola un cobrellit d'es^{na} per

12s 7d

It. a Joan Cirera una cotxa per

18ll

It. a Joan Cirera una cotxa per

12ll

It. a Josep Riquer folres de cotxa per

9s 6d

It. a Magdalena Berengueres un cobrellit d'indianes per

4ll 10s

It. a Joan Cirera un cobrellit d'indianes per

3ll 19s 8d

It. a Clara Gost un cobrellit d'indianes per

4ll 11s 2d

It. a Joan Cirera un rellotge de butxaca per

15ll 18s 3d

It. a Mariano Puig un llençol per

1ll 13s 9d

It. a Joan Deig una màrfega¹ per

3ll 11s 3d

It. a M ⁿ . Anton Vilar un llençol per	1ll	19s	4d
It. a Anton Vilargonter un llençol per	2ll	16s	2d
It. a M ⁿ . Anton Vilar un llençol per	3ll	3s	9d

(Pàgina 23)

	93ll	16s	6d
trasplana	93ll	16s	6d
It. a Pere paga una xavixera per		18s	9d
It. a Pere Joan llavó una vànova per		15s	3d
It. a Pere Joan llavó un llençol per	1ll	17s	6d
It. a M ⁿ . Anton Vilar un gambeto ⁵⁶ de xamellot ⁶² d'Anglaterra per	8ll	7s	5d
It. a Anton Marçal un llençol per	2ll	5s	6d
It. a Teresa Xambó unes estoalles per	1ll	2s	6d
It. a Josep Pradell dos tovallons per		8s	9d
It. a Josep Pradell dos tovallons per		7s	4d
It. a Gumbren un bot ²³ i <i>molsura</i> per	2ll	3s	1d
It. a Josep Boladeras un bot i <i>molsura</i> per	1ll	7s	6d
It. a Francisco Comas un bot dolent per	4s		
It. a Francisco Casadesús sis canes ⁷⁴ palms tela grosseta a onze sous i tres diners, la cana val	3ll	11s	9d
It. a Llorens Busquets un matalàs per	8ll	16s	
It. a M ⁿ . Joan Baptista Salvans un capot per	13ll	11s	
It. a Francisco Casadesús set canes de tela de trallís a onze sous i tres diners la cana val	3ll	18s	9d
	155ll	15s	5d

(Pàgina 24)

	155ll	15s	5d
It. a Enric Fauria una capsa per		6s	6d
It. a Enric Fauria una capsa per		7s	6d
It. a Gumbren una capsa per		1s	5d
It. al Catòlic una capsa per		1s	5d
It. a Josep Vilalta de la Blava un matalàs per	14ll	15s	
It. a Josep Marçal notari un matalàs per	14ll	4s	
It. a Enric Vilalta una romana ³¹ per	6ll	11s	3d
It. a Pere Antoni llavó una cadira per		11s	3d
It. a Joan Camps un sac per		7s	6d
It. a Josep Escarigas tres sacs per	2ll	10s	3d
It. a Josep Tanyà un sac per		11s	9d
It. a Pere paga una cadira per		15s	
It. a Pere paga una cadira per		10s	
It. a Josep Padragosa una cadira per		18s	9d

Després emperò en lo dia **vint-i-sis dels corrents mes i any**, en presència de mi dit e infrascrit Sagimon Marçal notari y de Mariano Puig i Batllia comerciant i de Enric Fauria serraller, testimonis per estas coses especialment cridats, intervenint per esto lo sobredit Manuel Casaroig ha fet vendre i llurar lo dit R^{nt} Sebastià Padragosa P^{vre} y Marmessor a las persones infrascrites, tant com a mes donant amb lo modo i forma infrascrits los béns i coses següents:

PRIMO: Al R^{nt} Anto Vilar P^{vre} un pot de vidre amb un poc de tabaco de pols (rapè, per ésser inhalat) per

	1ll	10s	

	200ll	19s	7d
(Pàgina 25)			
	trasplana	200ll	19s 7d
It. a D ^r . Rafel Folcrà una olla amb un poc de perdigons per		7s	6d
It. a Teresa Selgas un bressol per		19s	
It. a Teresa Arderiu una gallina per		10s	6d
It. a Maria Rota una gallina per		7s	6d
It. a Vicenç Deig una cadira per		9s	6d
It. a Sagimon Masgem un gambeto ⁵⁶ de panyo per	1ll	13s	9d
It. a Sagimon Soldevila un llençol per	1ll	12s	
It. al D ^r . Vilardaga un llençol per	2ll	12s	6d
It. a Teresa Puig unes estovalles encotonades per	1ll	19s	
It. a Maria Golovardes una tovallola per		16s	10d
It. a Josep Padragosa un canterano (calaixera) per	20ll		
It. a Josep Padragosa un guardarobas per	18ll		
It. a Vicenç Deig un guardarobas per	7ll	17s	6d
It. al D ^r . Pere Joan Comas sis tomos Volter per	3ll		
It. a Pere Tarrés una tovallola per		11s	6d
It. a Josep Serrajordia uns botins per	2ll	6s	
It. a Joan Puig tres tomos Biluart per	15ll	10s	
It. al Catòlic una tovallola per		11s	6d
It. a Llorens Casas una tovallola per		16s	
It. a Mariano Puig una estampa per		3s	
It. a Mariano Comas una estampa per		4s	

	281ll	16s	8d
(Pàgina 27)			
	trasplana	200ll	19s 7d
It. a Mariano Comas una estampa per		4s	10d
It. a la Mutxatxeta una estampa per		4s	10d
It. a Pere paga una campaneta per		7s	6d
It. a Pere paga un estoig per		7s	6d
It. a M ⁿ . Baptista Salvans unes cortines per	3ll	18s	9d
It. a Josep Grau una sota copa ¹⁰² per	1ll	15s	7d
It. a Miquel Vatlaura una sotana ⁶⁰ per		11s	
It. a Enric Fauria una armilla ¹⁰³ per		17s	
It. a Josep Boladeras una jupa ⁵⁹ per	1ll	4s	6d
It. a Josep Marçal notari, dotze coberts de plata, de pes sis lliures, dues onzes i tretze argents ¹⁰⁴ valen	124ll	13s	
It. a Josep Soler un gambeto ⁵⁶ per		13s	1d
It. a Isidro Vilardaga una jupa ⁵⁹ per		11s	6d

¹⁰² Sotacopa: Plat amb peu, dins el qual es porten les copes o gots amb què se serveix la beguda. “Una sota copa de plata”, doc. a. 1640 (Aguiló Diccionari).

¹⁰³ Armilla: Peça de vestit sense mànegues, que abriga el cos part damunt la camisa. “Armilla de bombosi ab mànegues”, Inventari de Cervera, a. 1789 (Aguiló Diccionari).

¹⁰⁴ Lliures, onzes i argents: S’ha perdut molt el pesar en argenços, però encara es diu «un argent de safrà» o «dos argents de fil de seda».

It. a Pere paga una jupa per		6s	6d
It. a R ^e . Anton Vilar una jupa per		15s	
It. a Varnetona una jupa		7s	8d
It. a Josep Marçal unes estovalles de Ginesta per	3ll		
It. a Maria Pujol dos tovallons de Ginesta per		15s	2d
It. a Josep Marçal dos tovallons de Ginesta per		15s	4d
It. a Josep Marçal dos tovallons de Ginesta per		16s	
It. a Josep Grau un voquet ¹⁰⁵ (potser boquet) i coixinera per			6ll
It. a la Varnetona cebes per		1s	9d

(Pàgina 28)

	430ll	4s	9d
It. a Pau Esmerats alls per		4s	9d
It. a la Varnetona unes calces per		8s	4d
It. a Josep Boladeras un llençol per	2ll	3s	
It. a Margarida Casadesús un llençol per	2ll		9d
It. a la Primeta un llençol per	1ll	1s	3d
It. a Josep Boladeras unes estovalles per	1ll	2s	9d
It. a Andreu Fàbregas una coixinera per		2s	2d
It. a Pere paga unes estovalles per		4s	1d
It. a Joan Bover una coixinera per		8s	4d
It. a Francisco Bailina unes estovalles per		11s	3d
It. a Sagimon Soldevila unes estovalles per		16s	
It. al pastor de Santa Llúcia una coixinera per		8s	6d
It. a Mariano Puig dues coixineres encotonades per	1ll	5s	
It. a Maria Pujol dues coixineres encotonades per	2ll	7s	6d
It. a Josep Tanyà dues coixineres encotonades per	1ll	6s	10d
It. a Maria Euras una tallada de llençol per		10s	7d
It. a Josep Grau una capsa de confitura per	1ll	5s	
It. a Francesc Massana unes estovalles per		16s	
It. a Mn. Baptista Salvans una verga (potser vara, bastó) de ferro de cortines per		13s	2d

(Pàgina 29)

	446ll	9s	6d
It. a Caterina Marçal una capsa amb confitura per		16s	6d
It. a Pau Esmarats un llençol per	2ll	10s	
It. a Anton Vilardaga una coixinera per		8s	2d
It. al Monget una coixinera per		9s	4d
It. a Francesc Roca una coixinera per		7s	6d
It. al Gumbren dos tovallons per		9s	3d
It. al Pere paga dos tovallons per	1ll	2s	
It. al Gumbren dos tovallons per	1ll	4s	6d
It. al Gumbren dos tovallons per	1ll	4s	8d
It. a Maria Roca dos tovallons per	1ll	5s	10d
It. a la Mutxatxeta dos tovallons per	1ll		7d

¹⁰⁵ Boquet: 1) Boca del forn 2) Cap de biga que surt tres o quatre pams fora de la casa i serveix per aguantar un balcó de fust o la volada del llosat.

It. a Infrascrit Riquer dos tovallons per	1ll	1s	2d
It. al Gumbren unes calces per	1ll	10s	6d
It. al D ^r . Rafel Folcrà dos coves de pastar palla		7s	6d
It. a Pere paga una sotana ⁶⁰ per		4s	3d
It. a M ⁿ . Sebastià un capingot ¹⁰⁶ (capingó) per	3ll	8s	6d
It. a Pere Grau unes calces per		18s	9d
It. a Isidro Casadesús unes calces per	1ll	17s	6d
It. a Francesc Roca una cadira per		15s	6d

467ll 11s 6d

(Pàgina 30)

	trasplana	467ll	11s	6d
It. a Francesc Roca una cadira per			15s	9d
It. a Enric Fauria una cadira per			15s	
It. a Enric Fauria una cadira per			16s	6d
It. a Pere paga dos capçalers ¹⁰⁷ per			10s	4d
It. al Gumbren unes sabates per			8s	
It. a M ⁿ . Baptista Salvans un llit amb capçalera (capçal) per		7ll	12s	

Més avant, en lo dia **vint-i-vuit de dit mes i any**, amb intervenció i presència de mi dit i avall escrit Sagimon Marçal notari, de Mariano Puig i Batllia comerciant i d'Enric Fauria serraller, tots de dita vila de Prats, testimonis per estas coses pregats i demanats, amb la intervenció de Manuel Casaroig, corredor públic de dita vila, lo mencionat R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre} en lo citat nom de marmessor ha fet vendre i lliurar a les persones infrascrites, tant com a més donat amb lo modo i forma infrascrits, los béns i coses següents:

PRIMO: A Vicenç Deig unes estovalles per		18s	
It. a Maria Pujol unes estovalles per		16s	2d
It. a Vicenç Deig unes estovalles per		15s	6d
It. a Vicenç Deig unes estovalles per		17s	6d
It. a Josep Boladeras unes estovalles per	2ll	2s	

483ll 17s 3d

(Pàgina 31)

	trasplana	483ll	17s	3d
It. a Joan Fàbregas unes estovalles per		2ll	1s	3d
It. a Josep Pradell un llençol per		4ll		7d
It. a la Mutxatxeta un llençol per		3ll	5s	7d
It. a Vicenç Deig un llençol per		2ll	9s	
It. a Mariano Puig un llençol per		3ll	11s	3d
It. a Josep Pradell un llençol per		2ll	7s	10d
It. a Climent Marçal un llençol per		2ll	15s	2d
It. a Margarida Casadesús un llençol per		1ll		
It. a Anton Marçal un llençol per		3ll	1s	
It. a Anton Marçal un llençol per		2ll	16s	
It. a Lluïa Farrés uns eixugamans per			4s	3d

¹⁰⁶ Capingó: Vestit curt a manera d'un capot petit, que serveix de capa i de jac.

¹⁰⁷ Capçaler: Coixí llarg, que ocupa de banda a banda del llit.

It. a Josep Boladeras un drap de cistella ¹⁰⁸ per		2s	9d
It. a Lluïa Farrés un drap de cistella per		2s	2d
It. a Josep Padragosa una tovallola per		11s	3d
It. al Abaixador un drap per		3s	4d
It. a Josep Padragosa una tovallola per		18s	2d
It. a Pere Tarrés una tovallola per		18s	6d
		514ll	5s 4d
(Pàgina 32)			
	trasplana	514ll	5s 4d
It. a Teresa Cirera dues tovalloles per		1ll	2s 6d
It. a Mn. Sebastià un gambeto per		12ll	
It. a Sagimon Masgem dues podadores per			5s
It. a Isidro Vall dos tovalloles per		1ll	4s 4d
It. al D ^r . Rafel Folcrà unes canastres per			3s 9d
It. a Teresa Cirera dos tovalloles per		1ll	3s 3d
It. a Joan Noguera unes estovalles per		1ll	3s 10d
It. a Josep Padragosa un gambeto ⁵⁶ per		4ll	6d
It. a R ^{nt} . P. Josep Illa tres tomos de Benet Caroyé per		4ll	6s 3d
It. a Clemència Blanquer dos draps de cistella per			7s 6d
It. a M ⁿ . Sebastià una sotana ⁶⁰ per			7ll 10s
It. a Josep Grau un llibre en blanc per			12s
It. a Enric Fauria un llibre en blanc per			12s 6d
It. a Josep Padragosa un llibre en blanc per			12s 8d
It. a Enric Fauria un llençol per		1ll	4d
It. a Mariano Puig set tomos Gennero per		1ll	17s 6d
It. a Pere Paga un llençol per		2ll	10s 3d
It. a Mariano Comas deu tomos Granada per		6ll	3s 9d
		561ll	1s 4d
(Pàgina 33)			
	trasplana	561ll	1s 4d
It. a Teresa Arderiu dos tovalloles per		1ll	4s 4d
It. a Teresa Arderiu dos tovalloles per			16s 4d
It. a Anton Vilar sis plats de pisa per			3s 9d
It. a la pubilla Borralleras sis plats per			4s 4d
It. a Gabriel Roca sis plats per			4s 2d
It. a Anton Marçal sis plats per			3s
It. a Joan de Borralleras sis plats per			4s 3d
It. a Josep Noguera sis plats per			4s 3d
It. a Joan de Borralleras una cistella			1s 6d
It. a Mariano Puig un tomo Cano per		1ll	6s 3d
It. a la Julia una plata per			2s 7d
It. a Teresa Puig dues plates per			6s 1d
It. a Josep Grau tres plates per			6s 2d
It. a la Mustatxeta sis plats per			4s 6d
It. a Pere Fumanya sis plats			3s 5d

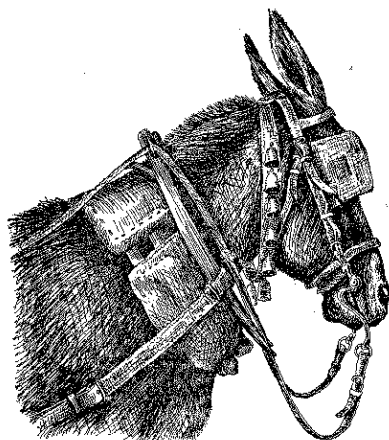
¹⁰⁸ Drap de cistella: Hi ha molts tipus de draps, tantes com funcions tenen. Hi ha el drap de la panera, per exemple, de tela de llana amb que es cobreix el pa en portar-lo al forn.

It. a Josep Grau un plat de Gènova ¹⁰⁹ per		1s	10d
It. a Pere Fumanya sis plats per		5s	
It. al Sabater sis plats per		5s	2d
	567ll	8s	7d
(Pàgina 34)			
	trasplana	567ll	8s 7d
It. a Enric Fauria sis plats per		5s	
It. q Enric Fauria sis plats per		5s	2d
It. a la Jola sis plats per		5s	7d
It. a Joan Boy sis plats per		5s	5d
It. a Pere paga sis plats i una plata per		2s	
It. a Josep Grau nou marcelines ⁵² y una cistella per	1ll	13s	9d
It. a Pere paga un llençols per	1ll	16s	
It. a Anton Padragosa tres tomos Cluniatich per	3ll		
It. a la Mustatxeta vinv-i-sis lliures i sis onzes de			
cànem a quatre sous i vuit diners la lliura val	6ll	3s	8d
It. a Climent Marçal dos eixugamans per		9s	5d
It. a Pere paga dos eixugamans per		8s	9d
It. a Josep Boladeras un drap per		4s	
It. a Climent Marçal unes estovalles encotonades per	2ll		2d
It. al Coll de Llosa unes estovalles per		18s	9d
It. a Pere paga unes estovalles per		15s	3d
It. a la Mustatxeta una tovallola per		15s	7d
It. al Gumbren dues coixineres encotonades per	1ll	5s	6d
It. a la Mustatxeta dues tovallols per		16s	7d
It. a Pere paga dos tovallons per		13s	
	589ll	16s	2d
(Pàgina 35)			
	trasplana	589ll	16s 2d
It. al Dr. Rafel una xavira ²⁶ per		1s	10d
It. a Josep Pradell sis canes dos palms en peça			
per estovalles <i>taulars</i> per	11ll	5s	
It. a Pere paga alls per		2s	6d
It. a Anton Marçal una cadira per		10s	6d
It. a Gumbren una cadira per		12s	2s
It. a Anton Marçal una cadira per		12s	1d
It. a Gumbren una cadira per		7s	10d
It. a Joan Boy tres quarteres sis quartans de segó per	8ll	15s	
It. al Dr. Rafel Folcrà una bacina de afaitar ¹¹⁰ per	1ll	10s	

¹⁰⁹ Plat de Gènova: A Barcelona, la presència de ceràmica produïda en diversos tallers d'Itàlia és un fet conegut i constatat en diferents intervencions arqueològiques efectuades a la nostra ciutat. Entre aquests centres productors, el que més predomina és el de l'àrea de la Ligúria, és a dir, Gènova, Savona i Albisola, amb l'anomenada ceràmica blau berettino, que es caracteritza per tenir una coberta d'esmalt blau clar, a vegades tirant a gris, sobre la qual es disposa la decoració a base de motius vegetals o paisatges figurats, amb un color blau més fosc. (Museu d'Història de Barcelona)

¹¹⁰ Bacina d'afaitar: Gibrella de metall, amb una mòssa semicircular que s'adapta al coll d'un home, i que serveix per parar l'aigua quan l'ensabonen per afaitar-lo o quan li renten la cara després d'afaitat (Ripoll, Empordà, Vic, Sort, Organyà, Tremp, Balaguer, Valls, Mallorca). "*Dos bacines planes obra de limotges*", doc. a. 1370 (Miret Templers 558).

It. a Pere paga una mula per vint-i-nou dobles ¹¹¹ i mitja que reduït amb lliures fan	165ll 4s
It. a Pere paga una mula amb bast i cabeçada ¹¹² per dinou dobles ¹¹¹ , que reduït a lliures fan	117ll

Mul amb CABEÇADES (Mallorca)

Més avant en lo dia **catorze del mes d'abril del sobredit any** en presència de mi dit l'infrascrit Sagimon Marçal notari, de Josep Boladeras fuster i de Francesc Roca teixidor de llana, tots de dita vila, testimonis per estas coses especialment cridats i amb intervenció del referit Manel Casaroig corredor, lo ja sobremencionat R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{re} ha venut i lliurat a les persones avall nomenades los efectes i coses següents:

(Pàgina 36)		895ll	17s	1d
	trasplana	895ll	17s	1d
PRIMO a Sagimon Masgem unes debaneras ⁸³ per			4s	2d
It. a Francesc Roca un escorxador ²⁰ per				8s
It. a la Carola peus, ossos i barres de porc per			13s	
It. a Anton Masgem nou carniceres ¹¹³ dos terces ¹¹³ de llonganissa a disset sous la carnicera valen	8ll	4s	4d	
It. a Mariano Comas una palafanga ¹³ per		9s	4d	
It. a Narcís Casadesús una palafanga per		9s	6d	
It. a Francesc Roca una cistella per		3s	9d	
It. a Pere paga una coixinera virada ¹¹⁴ per		3s	9d	
It. a Narcís Casadesús capells de venemar ¹¹⁵ per		2s		

¹¹¹ Dobra: Moneda antiga, d'or o de plata, que tenia diferents valors segons les èpoques i regions. En el segle XVIII una dobra senzilla equivalia a cinc lliures i mitja: «Per preu de sis dobles, dich 33 lliures», doc. a. 1705 (Arxiu parroquial de Guardiola).

¹¹² Cabeçada: Conjunt de corretges entrelligades que subjecten el cap de la bístia cavallina quan ha d'estirar un vehicle. «Una guornicio de mula..., cabassades falses, regnes e pitral», doc. a. 1523 (Alós Inventari 44).

¹¹³ Carnicera: La carnicera era una mesura de pes de la carn, equivalent a tres terces, igual a 0,400 quilograms. Vegeu també: <https://www.guimera.info/memoria/pesos-i-mesures/>

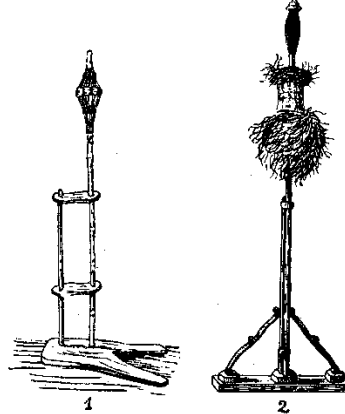
¹¹⁴ Virat, virada: Que té vires o ratlles de color diferent (Lluçanès, Maestrat)

¹¹⁵ Peça que serveix per cobrir el cap i que es compon de cofa i de ventalla més o menys ampla. En aquest cas per fer la collita del raïm. «Que nuyll hom no port perles ne fres ne peyres precioses... si no u faia en garlanda de capel jubat o en anel», (Ordinacions del segle XIII, Anuari IEC, Vol I, 273).

It. a Joan Solà tres arroves ⁸⁸ quinze lliures de cànem bregat	10ll	1s	10d
It. a Joan Solà quatre arroves quinze lliures i mitja de cànem bregat	10ll	6s	8d
It. a Joan Solà tres arroves vuit lliures i mitja de cànem Bregat	6ll	5s	3d
It. a Pere paga sis lliures d'estopes ⁶ de bri ⁴ per			10s
It. a Gabriel Farré un llençol per		12s	4d
It. a Josep Fuster per una cadira per		10s	2d
It. a Pere paga una cadira per		10s	2d
It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa una cadira per		8s	9d
It. a Teresa Creu unes estovalles per		8s	10d
	936ll	16s	8d
(Pàgina 37)			
	trasplana	936ll	16s
It. a Maria Comas una tallada de llençol per		8s	4d
It. a Pere paga una filosa ¹¹⁶ per			2d

FILOSA
(Morella)

FILOSES mallorquines
1, amb peu; — 2, amb peu i amb el cerro i carta,
i el fus ficat a dalt de tot

It. a Enric Fauria set plats per	4s	2d
It. a Pere paga quatre plats giradors ¹¹⁷ per		4s
It. a Teresa Arderiu quatre plats per	1s	8d
It. a Maria Anna Vila quatre plats per	1s	9d
It. a la Jolapatre plats per	1s	8d
It. a Maria Centias cassoles i plats per	2s	6d
It. a Josep Boladeras plats per	3s	9d
It. a Maria Centias plats per	1s	1d
It. a Enric Fauria plats per	2s	
It. al Clavell orellanes ⁸¹ de préssec per	7s	7d
It. a Climent Marçal una pell blanca per	16s	5d

¹¹⁶ Filosa: Bastó o tros de canya que a un extrem o prop d'un extrem forma un eixamplament amb esquerdes, on se subjecta enrotllada la floca o cerro que es vol filar. "Trenque la una la sua filosa e no file pus" (Curial, Vol II, 147.)

¹¹⁷ Plat girador: Cobertora de plat o d'olla que serveix per a girar el contingut d'aquest recipient. Pot ser de terrissa, de vidre o de metall. (Empordà, Plana de Vic). "Un plat d'estany", doc. a. 1410 (Alós Inv. 12)

It. a Mariano Comas una pell sacolor ¹¹⁸ per		15s	
It. a Mariano Comas una coixinera amb cascavellitos	1ll		1d
It. al Catòlic escalaborns ¹¹⁹ de fustatges de llit per	1ll	10s	
It. a Josep Marçal un braser i caps per	3ll	7s	6d
It. a Vicenç Deig un sac per		15s	
It. a Enric Fauria una cadira per		12s	2d
It. a Josep Massana una cadira per		13s	1d
It. a Maria Pujol eixugamans per		2s	1d
It. a Maria Anna Riba una coixinera per		1s	1d

(Pàgina 38)

	trasplana	948ll	6s	9d
It. a M ⁿ . Anton Vilar una coixinera per			4s	
It. a Salvador Centias un llençol per	2ll	5s		
It. a Josep Bertran estovalles de trallís per		17s	2d	
It. a Josep Bertran estovalles de trallís per		16s	3d	
It. a Maria Anna Riba dues coixineres per		6s	5d	
It. a Mariano Comas dues coixineres per	1ll	6s	6d	
It. a Mariano Comas dues coixineres per	1ll	10s	5d	
It. a Mariano Comas una coixinera per		11s	3d	
It. a Josep Boladeras tovallons per	1ll	1s		
It. a Mariano Comas dos tovallons per	1ll	1s		
It. a Mariano Comas dos tovallons per	1ll	2s	4d	
It. a Josep Bertran un eixugamà per		8s	6d	
It. a Ramon Camps un drap de cistella ¹⁰⁸ per		1s	6d	
It. a Salvador Centias un llençol per		8s	2d	
It. al ciego Subirats un llençol per	1ll	14s	1d	
It. a Salvador Centias un llençol per	1ll	3s	1d	
It. a la Jola una camisa per	1ll	1s	8d	
It. a Pere paga unes estovalles per	2ll	7s		
		966ll	11s	3d

(Pàgina 39)

	trasplana	966ll	11s	3d
It. a Teresa Cirera unes estovalles per	2ll	14s	4d	
It. a Josep Boladeras dos tovallons per	1ll	1s	5d	
It. a Teresa Arderiu dos tovallons per	1ll	2s	2d	
It. a Josep Pradell unes mitges de cànem per		10s	5d	
It. a Mariano Comas una tovallola per	1ll			
It. a Mariano Comas una tovallola per	1ll	3s		
It. a Narcís Casadesús muxurnons per	2ll	6s	10d	
It. a Teresa Arderiu unes estovalles per	2ll	6s	10d	
It. al Catòlic unes estovalles per		13s	2d	
It. al Vilada una tovallola per		18s		
It. a Joan Juncar unes estovalles per		15s		

¹¹⁸ Sacolor: Nom de la roba de llana negra que no ha estat tenyida i serveix per a robes tosques (Aguiló Diccionari).

¹¹⁹ Escalaborn: Tros de fusta o d'altra matèria escalabornada (feta a trossos).

It. a Enric Fauria una camisa per	1ll		1d
It. a Joan Juncar un rampinet ¹⁸ per			10s
It. a Raimunda Puig una camisa per		6s	
It. a Josep Boladeras un tapete d'indianes per		8s	7d
It. a Sebastià Padragosa un tapete d'indianes per		10s	
It. a Pere paga unes estovalles per		9s	8d
It. a Joan Camps una camisa per	1ll	7s	4d
It. a Clara Gost una camisa per	1ll	10s	6d
It. a Joan Camps una camisa per		10s	
It. a Manuel Casanova unes mitges de cànem per		5s	1d

988ll 2s 8d

(Pàgina 40)

	trasplana	988ll	2s	8d
It. a Caterina Marçal unes mitges de cànem per			5s	1d
It. a Joan Camps una cistella amb avellanes per			9s	6d
It. a Pasqual Jordà unes mitges de cànem per			8s	10d
It. a Francisco Esmarats unes mitges de cànem per			7s	6d
It. a Pere paga pedaços per			2s	4d
It. a Vicenç Deig un rallador ⁵⁰ per			4s	
It. al Clavell una cadira per			10s	
It. a Joan Juncar una aixada per			12s	
It. a Narcís Casadesús unes àrpias ¹⁴ per		1ll		1s
It. al Vilada una cadira per			10s	2d
It. a Joan juncar un aixadell per			7s	2d
It. a Mn. Sebastià una cadira per			8s	2d
It. a Geroni Galceran una cadira per			9s	3d
It. a Joan Juncar una serra per			10s	6d
It. a Joan Juncar una destrat per			11s	3d

Més avant en lo dia **quinze del mes d'abril del sobredit any**, en presència de mi dit i infrascrit Sagimon Marçal notari, d'Anton Masgem paraire i d'Isidro Frasals terricer, tots dos de dita vila de Prats, testimonis per estas coses, cridats amb la intervenció de dit Manuel Casaroig corredor, lo sobremencionat Rnt. Sebastià Padragosa Pvre, en dit nom ha venut i lliurat a les persones i amb lo modo infrascrit los béns i efectes següents.

PRIMO: a Josep Boladeras pots de noguer per	3ll	5s	7d
It. a Josep Boladeras una olleta amb greix per		6s	
It. a Joan Camps una olleta amb greix per		2s	

998ll 11s 4d

(Pàgina 41)

	trasplana	998ll	11s	4d
It. al Catòlic una olleta amb greix per			1s	10d
It. a la Carola una olleta amb greix per			8s	5d
It. a Joan Camps un llençol per	1ll	6s	7d	
It. a Maria Pujol un llençol per	1ll	6s	7d	
It. a Joan Camps un llençol per	3ll	2s		
It. a Vicenç Deig un llençol per	1ll			
It. a Joan Camps dues escombres per		2s	6d	

It. a Vicenç Deig dues escombres per	2s	2d
It. a Jaume Casadesús dues escombres per	2s	4d
It. a Marçal dues escombres per	2s	2d
It. a Narcís Casadesús dues escombres per	2s	
It. a Pau Deig dues escombres per	2s	4d
It. a Pau Deig dues escombres per	1s	4d
It. a Andreu Roger dues escombres per	1s	8d
It. a Pau Deig dues escombres per	2s	10d
It. a Maria Pujol dues escombres per	2s	7d
It. a Joan Camps un morral ¹²⁰ per	1s	6d
It. a Jaume Casadesús un llençol per	1ll	
It. a Jaume Casadesús una tovallola per	16s	4d
It. a Maria Pujol una tovallola per	13s	8d
It. a Maria Pujol una tovallola per	13s	6d
It. a Calra Gost un eixugamà per	13s	10d

(Pàgina 42)

	trasplana	1010ll	3d
It. a Josep Tanyà un llençol per	2ll	2s	8d
It. a Teresa Arderiu unes estovalles per	1ll		
It. a Clara Gost un llençol per	2ll	1s	3d
It. a la Mutxatxeta dos draps per		7s	9d
It. a Joan Capdevila dos eixugamans per		3s	9d
It. a Maria Santacreu dos draps de cistella per	7s	6d	
It. a Andreu Roger dos tovallons per		7s	
It. a Andreu Roger dos tovallons per		16s	
It. a Mariano Comas dos tovallons per	1ll		
It. a Teresa Arderiu dos tovallons per	1ll	1s	
It. a Andreu Roger dos tovallons per		15s	3d
It. a Teresa Arderiu dos tovallons per		14s	2d
It. a Teresa Arderiu dos tovallons per		15s	
It. a Josep Noguera dues coixineres de tela per		13s	2d
It. a Mariano Comas dues coixineres per	1ll	2s	6d
It. a M ⁿ . Sebastià dues coixineres per		19s	4d
It. a It. a Mariano Comas dues coixineres per	1ll	5s	
It. a Joan de Borralleras dues coixineres per	1ll	5s	
It. a Vicenç Deig una coixinera per		7s	6d
It. a Clara Gost un davantalet de pastar per		1s	9d
It. a Isidro Casadesús tres draps per		10s	2d

(Pàgina 43)

	trasplana	1028ll	4s	9d
It. a Paula Prat un cove per			3s	1d
It. a Andreu Roger un cove per			1s	6d

¹²⁰ Morral: 1) Boçal; peça còncava de corda, de corretja, de filferro, etc., adaptable als morros d'un animal per a impedir-li de menjar o de mossegar; cast. bozal. "Un morral de mula", doc. a. 1523 (Alós Inventari 33). 2) Corda de les morralles o cabeçada, que serveix per a subjectar i conduir els animals de cabestre.

It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa un orinal de vidre amb sa caps ⁸ per		2s	
It. a Joan Camps una cistella per		1s	10d
It. a Josep Font una cadira per		11s	3d
It. a Climent Marçal una cadira per		11s	
It. a Maria Pujol una cadira per		11s	6d
It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa un sombrero per	1ll	2s	6d
It. a Joan Arderiu una cadira per		14s	
It. a Mn. Josep Vilalta una cadira de braços per	1ll	2s	6d
It. a Maria Pujol una cadira per		15s	
It. a Oleguer Camps una cadira per		14s	6d
It. a Climent Marçal una cadira per		14s	3d
It. a Joan Cirera una cadira per		15s	6d
It. a Andreu Roger un sombrero per		6s	
It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa un cullet ¹²¹ (collet) per		3s	9d
It. a Anton Masgem una cadira per		8s	6d
It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa unes mitges per		10s	8d
It. a Marçal unes mitges per		9s	3d
It. a Jaume Camps unes mitges per		7s	6d
It. a Mn. Sebastià Obradors un mocador per		7s	6d
It. a Joan Boy unes mitges per		8s	

1039ll 9s 4d

(Pàgina 44)

	trasplana	1039ll 9s	4d
It. a Josep Tanyà unes mitges per		11s	8d
It. a Mn. Sebastià Padragosa unes mitges per		7s	6d
It. a Josep Fuster un aixadell per		2s	10d
It. a Josep Fuster una aixadeta per		3s	1d
It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa una aixadell per		6s	
It. a Manel Ribó un aixadell per		7s	8d
It. a Josep Fuster un rampí per cobrir sequeres per		18s	6d
It. a Narcís Casadesús unes forquetes per		8s	6d
It. a Joan Camps dues forques de ventar ⁹⁸ per		4s	3d
It. a Anton Pujol una magaya ¹⁵ (magalla) per		15s	6d
It. a Pau Deig un rallador per		9s	1d
It. al Calvell una brida (fre i regnes per retenir l'animal) per		15s	
It. a Andreu Roger dogals ¹²² per		3s	9d
It. al Clavell unes garlopes per		3s	9d
It. a Joan Cirera una rabasta ¹²³ per			4d
It. a Francesc Roca un rampí per		4s	7d

¹²¹ Collet: 1) Petit coll de vestit, i especialment el coll postís. “*Dos collets de li cruu e negre per a dol*”, doc. a. 1430 (Aguiló Dicc.). “*Un collet de domàs usat*”, doc. a. 1515 (Miret Templers 574). “*Un collet de vellut negre folrat de fustani*”, doc. a. 1518 (ibid. 577). 2) Collet de capellà: tireta de roba blanca emmidonada que els capellans duen passada pel coll, davall la sotana. 3) Collet de dalmàtica: peça de tela forta que els diaques i subdiaques es posen al coll damunt la dalmàtica i que per la part de darrera té cert aspecte de capulla.

¹²² Dogal: Corda que va unida al cabestrell o a la cadena i serveix per a subjectar i menar les bísties.

¹²³ Rabasta: Peça ampla i corbada, de cuir, sola, tela forta o fusta, que subjecta la sella o bast per darrera passant per sota la coa de la bístia (Rosselló, Guillerics, Lluçanès, Andorra, Pallars, Conca de Tremp) “*Un bast ab sa singla e rebasta*”, doc. a. 1491 (Aguiló Diccionari)

It. a Pau Deig un mocador per	8s	3d
It. a Mariano Comas una conclusió ¹²⁴ de seda per	6s	6d
It. a Mn. Sebastià un plec d'afaitar per	2s	6d
It. a Isidro Casadesús dos tovallons per	4s	4d
It. a Pere paga una coixinera per	6s	2d
It. a Mariano Comas un plec d'afaitar per	11s	6d
It. a Joan Capdevila un plec d'afaitar per	4s	9d
It. a Pere paga una cartera per	5s	
It. a Pasqual Jordà uns drapets per		9d
It. a la Barata dos plats i una olleta per	1s	4d

1049ll 11d

(Pàgina 45)

	trasplana	1049ll	11d
It. a Josep Espona un forcat per		5s	

Més avant en lo dia **divuit del mes d'abril del sobredit any**, en presència de mi dit e infrascrit Sagimon Marçal notari, de Anton Masgem paraire i d'Isidro Frasals terricer, de dita vila de Prats, testimonis pes estas coses cridats amb la intervenció de Manuel Casaroig corredor, lo sobredit R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}, en dit nom ha venut i lliurat a les persones i amb lo modo avall escrit los béns i efectes següents:

PRIMO: Tretze lliures i mitja de borras ¹²⁵ (borra) al Catòlic a un sou i un diner la lliura val	14s	8d
It. al Clavell uns botins per	7s	6d
It. a Vicenç Deig unes estovalles de trallís per	1ll 2s	
It. a Vicenç Deig unes estovalles de trallís per	1ll	6d
It. a la Jola unes estovalles de trallís per	14s	2d
It. al D ^r . Vilardaga dues coixineres per	11s	3d
It. al Catòlic un cobri taula (potser una mena de funda) per	7s	7d
It. a Maria Cormina un tapete d'indianes per	4s	8d
It. a Joan Bruch una tovallola per	16s	7d
It. a Maria Deig una tovallola per	16s	7d
It. a la Jola un llençol per	1ll 15s	6d
It. a Anton Golovardes trenta-sis lliures de bri ⁴ filat val	18ll	

	1075ll 16s	7d

(Pàgina 46)

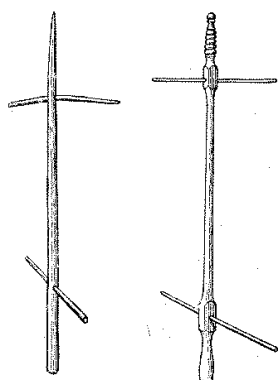
	trasplana	1075ll 16s	7d
It. a Maria Anna Vilar un porgador (garbell) per		4s	3d
It. a Josep Noguera unes debaneres ⁸³ per		8s	2d

¹²⁴ Conclusió: En aquest cas potser una mena de document, tesi o punts que en les escoles filosòfiques es sosté contra les objeccions de l'adversari.

¹²⁵ Borra: 1) Conjunt de fibres curtes de matèria tèxtil. 2) Teixit groller de fibra curta de llana, cotó, etc. 3) Residus petits de matèria tèxtil que cauen dels telers en l'acte de teixir.

It. a Pere paga uns aspis¹²⁶ de mà per

6d

ASPI (II 1)

It. a Sagimon Masgem un porgador de mill		5s	6d
It. a Josep Esmarats un triapedres ¹²⁷ per		11s	5d
It. a Francesc Roca un porgador ⁹² de fil ferro per	1ll	17s	6d
It. a Mariano Comas cinc canes tela estopa ⁶ per	2ll	12s	11d
It. a Pere paga dues coixineres per	1ll	4s	2d
It. a Josep Esmarats un llençol per	1ll	12s	
It. a Miquel Deig un rellotge de campana ¹²⁸ , quarts i hores	18ll	10s	
It. a Paula Tanyà un llençol per	2ll	12s	6d
It. a Maria Elena Vilargonter un llençol per	2ll	10s	7d
It. a Joan Bruch un llençol per	2ll	16s	3d
It. a Teresa Arderiu dos draps per		8s	4d
It. a M ⁿ . Sebastià un llençol de tela per	3ll	18s	9d
It. a M ⁿ . Sebastià un llençol de tela per	4ll	11s	10d
It. a Pere paga un llençol per	1ll	15s	7d
It. a Maria Anna Vilar dues coixineres per	1ll	3s	6d

1123ll 4d

(Pàgina 47)

trasplana

It. a M ⁿ . Sebastià una cota per	1123ll	4d
It. al Dr. Rafel Folcrà una cota ⁶¹ per	6ll	
It. a la Jola un gambeto ⁵⁶ per	4ll	6d
It. al Catòlic un gambeto ⁵⁶ per	1ll	14s 2d
It. a Valentí Cirera una camisa per		18s 11d
It. a Joan Camps una camisa per	1ll	2s 8d
It. a Clara Gost una camisa per		15s
It. a Josep Bertran sis gots de cristall per	1ll	10s 16s

¹²⁶ Aspi: 1) Bastó de dos a tres pams de llargària, travessat prop dels dos caps per sengles bastonets en direcció contrària l'un de l'altre, als quals s'agafa la fusada de fil per esser reduïda a rams o troques. "Trausser de fustani el aspi de auspiar lana", doc. a. 1380 (Bol. Ac. B. L., vi, 471) 2) Debanadora per a fer madeixes o troques de llana, etc.

¹²⁷ Triapedres: Erer, garbell per al blat (Molló, Vic.). "Un triapedres de pell..., It. un altre triapedres de gerp", doc. a. 1399 (Aguiló Diccionari)

¹²⁸ Rellotge de campana: És el rellotge de caixa o de pèndol que té visibles els dos pesos que donen moviment, un a la corda de les busques i l'altre a la de la campana que toca les hores. "Nós havem gran mester un relotge que vós tenits de quatre campanetes", doc. a. 1405 (Anuari IEC, Volum V, 576).

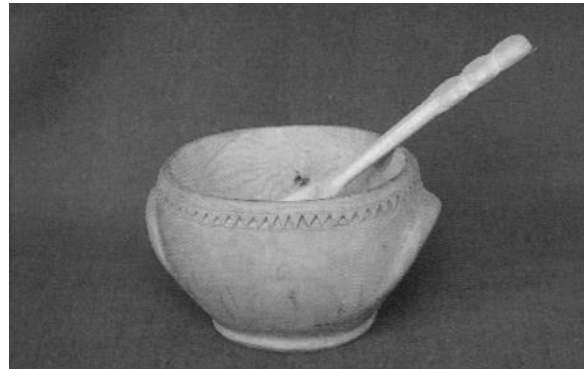
It. a Teresa Cirera sis gots de cristall per	12s	6d
It. a Llorens Busquets vuit gots de cristall per	16s	7d
It. a Narcís Casadesús sis gots de cristall per	9s	6d
It. a Joan Capdevila sis gots de cristall per	10s	
It. a Maria Pujol sis gots de cristall per	11s	6d
It. a M ⁿ . Baptista Salvans un pot de vidre per	1s	4d
It. a la Mustatxeta tres èmbols ¹²⁹ de vidre per	1s	7d
It. al D ^r . Vilardaga sis xicres ⁵³ per	2s	8d
It. a Clara Gost sis xicres per	2s	1d

1143ll 6s 3d

(Pàgina 48)

	trasplana	1143ll 6s	3d
It. a la Mustatxeta sis xicres per	2s	1d	
It. a Enric Vilalta sis xicres per		1s	7d
It. a Joan Camps una escudallera ⁴² , xicra i pebrera de pisa per		1s	9d

Fotografia d'una escudellera de fusta i la seva cullera procedent d'una mostra d'artesanaria de les Valls d'Àneu, Pallars Sobirà, celebrada al 1992. Les escudelleres eren recipients emprats pels pastors per menjar sopes i altres viandes quan eren a la muntanya.

<http://calaix.gencat.cat/handle/10687/122740>

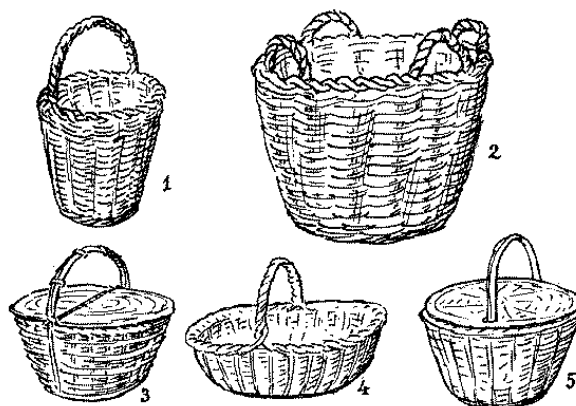
It. a Enric Vilalta vuit xicres per		3s	4d
It. a Josep Esmarats sis xicres per		1s	8d
It. a Josep Esmarats sis xicres per		3s	2d
It. a Francesc Roca quatre cairades per	2ll	5s	8d
It. a Mariano Comas sis dotzenes de llata ¹³⁰ cairada	5ll	11s	
It. a Pau Gost dos tavallons per		14s	3d
It. a Pau Gost dos tovallons per		17s	1d
It. a Josep Bertran dos tovallons per		13s	
It. a Mariano Comas dos tovallons per		18s	9d
It. a Pau Gost dos tovallons per		16s	2d
It. a Llorens Busquets dos tovallons per		14s	
It. a Vicenç Deig dues coixineres per	1ll	4s	
It. al D ^r . Rafel Folcrà un manguito (té diversos significats) per	1ll	8s	6d
It. a Mn. Baptista Salvans una barretina per		11s	3d
It. a Petronilla Capanins dos draps		8s	10d

¹²⁹ Èmbol: Disc o cilindre que s'ajusta a les parets interiors d'un vas cilíndric, dins el qual pot moure's alternativament cap a un i altre extrem.

¹³⁰ Llata: Cadascuna de les peces de fusta rectes i estretes que es posen damunt les bigues o cairats, en sentit perpendicular a aquests, i serveixen per a sostenir les teules (Empordà, Garrotxa, Guillerries, Lluçanès, Plana de Vic, Costa de Llevant, Vallès, Solsona ...). "De la manobra de l'alberch liure lo maestre de pedra de la obra tantes bigues, lates, fulla, rajola e permòdols que basten a la cuberta sobirana de la torre", doc. a. 1367 (Aguiló Diccionari)

It. a la Glopitrona dos draps per		9s	7d

		1161ll	7s 3d
(Pàgina 49)			
	trasplana	1161ll	7s 3d
It. a Llorens Busquets una tovallola per		19s	9d
It. a Climent Marçal una tovallola per		19s	5d
It. a la Terricera dos draps per		8s	3d
It. a Pere Antoni Cirera una coixinera per		8s	6d
It. a Climent Marçal dues coixineres per	1ll	4s	7d
It. a Llorens Busquets unes estovalles per	1ll		9d
It. a Mustatxeta un llençol per	1ll		17d
It. a Teresa Arderiu vuit canes sis palms tela de bri per	7ll	4s	5d
It. a Joan Camps confitura per		1s	4d
It. a la Mustatxeta dues coixineres per	1ll	5s	3d
It. a Josep Bertran dos tovallons per		13s	6d
It. a la Mustatxeta dos tovallons per		15s	
It. al Barato pedaços per			10d
It. a Sagimon Masgem un llit per	2ll	5s	
It. al Clavell un fanal ⁶⁶ per	1ll		
It. a Joan Capdevila mercuri per		8s	
It. a Joan Camps una capseta amb cartes		1s	6d
It. a Geroni Galceran un paner ¹³¹ (paner o panera) per		6s	6d

Principals tipus de PANERS i PANERES

1, PANER de fruita, o *cistella*;—2, PANER de roba (anomenat més generalment *cove*);—3 i 5, PANERES de portar queviures;—4, PANER del Pallars.

It. al Barato un clau de <i>tirabigas</i> per		3s	9d

		1183ll	9s 11d
(Pàgina 50)			
	trasplana	1183ll	9s 11d
It. a Joan Camps dos <i>peossos</i> cordill per		3s	3d
It. a Enric Vilalta guarnició d'un quadro per		7s	6d
It. a Enric Vilalta guarnició de quadro per		5d	

¹³¹ Recipient fet de vímens, esquerdes de canyes o joncs entreteixits, de forma trocònica invertida, generalment amb una ansa de banda a banda, i que serveix originàriament per a tenir pa i també per a portar fruita, roba, etc. “*Dos paners per dar pa als morts*”, doc. a. 1493 (BSAL, vii, 417).

It. a Enric Vilalta una guarnició de quadro per	4s	6d	
It. a Marçal guarnició de quadro per	1ll		6d
It. al Clavell una guarnició de quadro per		3s	10d
It. a Manel Ribó una guarnició de quadro per		10s	
It. a Enric Vilalta una guarnició de quadro per		10s	
It. a M ⁿ . Baptista Salvans una xeringa ⁹⁰ per		18s	9d
It. a la Jola vuit lliures quatre onzes d'estopes ⁶ per	1ll	2s	4d
It. a Isidro Frascals set lliures sis onzes d'estopes per	1ll	9s	5d
It. al D ^r . Rafel un carner per		15s	
It. al D ^r . Rafel una gerra gran per		9s	
It. al Xico una <i>cuixa de tirar per llaurar</i> per	4ll	10s	
	1196ll	9s	0d

Més avant en lo dia **tres del mes de maig del sobredit any**, en presència de mi dit e infrascrit Sagimon Marçal notari, de Sagimon Masgem i Manuel Cirera paraires, trots de dita vila, testimonis per estas coses, demanats amb intervenció de dit Manuel Casaroig

(Pàgina 51)

trasplana 1196ll 9s 0d
corredor, lo R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}. en lo citat nom ha venut i lliurat a les persones infrascrites los béns y efectes següents:

PRIMO: A Mn. Sebastià Padragosa una botalleta per	2s	5d	
It. a Joan Camps tres batolles per	2s	6d	
It. a Joan Arderiu vergarons ¹³² per			8d
It. a Pau Esmarats dues forques ⁹⁸ per	3s	9d	
It. a Josep Vassachs un rampí ¹⁸ de era per	3s	9d	
It. a Josep Bertran un rampí de era per	2s	8d	
It. a Pere Màrtir Bujons una guarnició de quadro per	3s		
It. a Pere paga raïms per	1s	1d	
It. a Pere Màrtir Bujons raïms per			13d
It. a Joan Despla raïms per			7d
It. a Pere paga raïms per			16d
It. a Joan Xambó confitura per	2s		
It. al Barato confitura i capsa	2s		
It. a Josep Bertran confitura i capsa			22d
It. a Raimunda Santacreu cistella per	1s	10d	
It. a la Mustatxeta tres olletes per			11d
It. a Josep Subirats un cendrer per	17s	3d	
It. a Josep Subirats ciego unes estovalles de trallís per	19s	4d	
It. a Josep Boladeras un cabasset i claus per	13s		
It. a la Carola una camisa per	13s	6d	
It. a M ⁿ . Sebastià dos ganivets per	5s		
	1201ll	8s	6d

(Pàgina 52)

trasplana 1201ll 8s 6d

¹³² Vergaró: "*Vergarons per fer cèrcols de bota*" (IEC, Diccionari Aguiló, 1934, Tom VIII, pàg. 210)

It. a Maria Frasals dos towallons per		17s	10d
It. a Olaguer Camps unes alforges ³⁵ de cuiro per		4s	6d
It. a Joan Camps una gerreta i confitura per		3s	9d
It. a Manuel Ribó aixarop ^(xarop) de canyella per		7s	6s
It. al D ^r . Rafel aixarop de gers ⁸⁰ per	1ll	11s	10d
It. a Marçal una olla amb olives per		6s	
It. a Mariano Comas una olla i olives per		7s	
It. al Catòlic una olla i olives per		3s	9d
It. a Maria Frasals una camisa per	1ll	2s	6d
It. a Maria Frasals una camisa per		18s	1d
It a Maria Anna Cortada sis lliures set onzes estopes ⁶ per	1ll	14s	
It. a Josep Pradell un cove per		3s	3d
It. a Joan Bruch una singla ¹³³ ^(cingla) per		5s	1d
It. a Josep Pradell dos bancs de peu de gall ⁹ per		9s	6d
It. a Joan Camps una gerra per		3s	2d
It. a Mariano Comas una cabeçada ¹⁰⁶ per		2ll	7s
It. a Maria Frasals dos towallons per		19s	10d
It. a Maria Frasals dos towallons per		18s	9d
It. a Sagimon Masgem faus ¹³⁴ per			10s
It. a Josep Barangueras tres pots per		6s	6d

1219ll 12s 3d

(Pàgina 53)

trasplana

	1219ll 12s 3d	
It. a Joan Vilar un sac per	1ll	
It. al Barato tres pots per		6s 1d
It. a Maria Armengol un llençol per		17s 8d
It. a Maria Cormina un llençol per	1ll	4d
It. a Llorens Busquets un sac per		18s
It. a Pere paga unes alforges ³⁵ bones per	4ll	17s 6d
It. a Climent Marçal un llençol per	2ll	7s 7d
It. al D ^r . Rafel dues barretines blanques per		10s
It. a Maria Pujol dos towallons per	1ll	1s
It. a Teresa Creu un mocador de tela per		7s 7d
It. a Maria Armangol un mocador de tela per		7s 6d
It. a Francisca Soler dues coixineres per	1ll	4s
It. a Ignasi Sole runa barratina blanca per		7s 8d
It. a Maria Anna Vilar dues benes per		2s 5d
It. a Manuel Cirera dues benes per		2s 11d
It. a Manuel Cirera dues benes per		1s 2d
It. a Joan Bruch un tocado ¹³⁵ per		1s 8d
It. a M ⁿ . Sebastià un tocado per		1s 8d
It. a Vicens Deig dues benes per		3s 10d

¹³³ Cingla: Corretja o faixa de cuiro o de cànem, de devers deu cm. d'amplària, que passa per davall el ventre d'un animal de càrrega i serveix per a subjectar la sella, bast, albarda o altre aparell.

¹³⁴ Falç: Eina consistent en una fulla de ferro acerat, corbat, tallant o dentada en la vora còncaua, i posada al cap d'un mànec, que serveix per a segar les messes o tallar l'herba. Es freqüent la pronúncia fauç, i aquesta forma ha estat usada també literàriament. "Un aradre, una lança..., una fauç, un striyol aul", doc. a. 1380 (BABL, vi, 472).

¹³⁵ Tocado: Mocador que es porta enrotllat pel cap. "Tingue llansols, camisas, çaraguells de lli, calsas, peals, tocados.", doc. a. 1618 (BSAL, ix, 187)

It. a Manuel Cirera un coll de camisa per		2s	
It. a Climent Marçal tela per		9s	5d
It. al Ciego dos tavallons per	1ll		11d
It. a la Mustatxeta dues coixineres per	1ll	4s	
It. a Maria Frasals un llençol per	2ll	6s	6d
It. a la Mustatxeta dues coixineres per	1ll	4s	3d

1242ll 6s 1d

(Pàgina 54)

trasplana

	1242ll	6s	1d
It. a Cicens Deig un <i>rallant</i> per		4s	7d
It. a Maria Pujol dos tovallons per	1ll	1s	
It. a Maria Anna Terradellas una cassola i olla per		2s	8d
It. a Joan Bruch un tovalló per		9s	1d
It. a Catarina Marçal un llençol per	2ll	10s	7d
It. a Vicens Deig un llit pintat per	8ll		
It. a Llorens Busquets una mulassa ³ i caldereta ¹³⁶		19s	
It. a la Mustatxeta un candalero ¹³⁷ de llautó per		6s	1s
It. a Maria Bomba tres olles per		2s	
It. a Llorens Busquets tres olles per		2s	8d
It. a la Bomba quatre plats blaus per		2s	
It. al Tabola quatre plats per		1s	6d
It. a Climent Marçal un ganivet gros per		11s	6d
It. a Josep Tanyà dos ganivetes per		7s	7d
It. al Tabola quatre plats per		2s	8d
It. a Enric Vilalta tres ganivets per		9s	
It. a Mariano Comas dos ganivets per		8s	
It. a Sagimon Masgem dos ganivets per		4s	
It. a Pere paga un ganivet per		3s	10d
It. a Olaguer Camps una ganivet per		4s	
It. a Llorens Busquets deu lliures dues onzes de cànem per	2ll		8d
It. a Vicens Deig quatre plats per		4s	
It. a Pere paga un plat amb <i>seu</i> per		1s	
It. a Manuel Arau deu lliures quatre onzes d'estopes ⁶ per	2ll	3s	11d
It. a Pere paga una gàbia de perdiu per		2s	2d
It. a Josep Tanyà un sac amb guix per		6s	1d
It. a Josep Tanyà dos cresols (<i>gresols</i>) per		4s	7d

1264ll 4s 5d

(Pàgina 55)

trasplana

	1264ll	4s	5d
It. a M ⁿ . Sebastià unes sivelles de plata per	1ll	18s	6d
It. a Manuel Arau un llençol per		6s	6d
It. a Maria Euras un cresol ⁴¹ (<i>gresol</i>) per		2s	3d

¹³⁶ Caldereta: 1) Recipient d'aram o d'altre metall i de forma rodona. 2) Cassoleta de l'encenser dins la qual posen el foc (Castelló, Morella). "*Dues calderetes de ferro*", doc. any 1417 (BSAL, x, 226).

¹³⁷ Candalero, canelobre, candelabro: Utensili consistent en un peu o columna que té una o algunes dolles per sostenir verticalment una o algunes candeles. El d'una sola dolla: candelero. El d'algunes dolles: candelabro. "*Sia un escolà ab canelobres e ab ciris encesos*", Ordin. Palat. 257. "*III canelobres de ferre de servir a taula*", doc. a. 1373 (Miret Templers 556).

It. a Mariano Comas rosaris per		8s	
It. a Vicens Deig un llençol per	2ll	14s	
It. a Vicens Deig un llençol per	2ll	11s	
It. a Vicens Deig un llençol per	2ll	2s	6d
It. a Mn. Sebastià un parell de mitges per		6s	
It. al Barato unes mitges per		7s	7d
It. a Pere paga una cinta per		3s	
It. a Pere paga una cinta per		3s	2d
It. a Mariano Comas una cassola ⁴³ per		2s	
It. a Paula Feliu un arer ⁹⁵ per		8s	6d
It. a Sagimon Marçal una botija ⁷¹ per		3s	9d
It. a Manuel Cirera una cistelleta i cascavellitos per		6s	4d
It. a la Carola un cistelló i pintes per		1s	9d
It. a Pere paga dues portadores per		6s	
It. a Pere paga una bota dolenta per	1ll		
	1278ll	5s	3d

Més avant en lo dia **quinze del mes de maig del sobredit any** en presència de mi dit e infrascrit Sagimon Marçal notari, de Anton Masgem i ÇVicens Deig paraires, tots dos de la precisada vila, testimonis per estas coses especialment cridats amb la intervenció de dit Manuel Casaroig corredor públic, lo prenominat R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre}. en lo precisat nom ha venut i lliurat a les persones avall escrites los béns i efectes següents:

(Pàgina 56)

	trasplana	1278ll	5s	3d
PRIMO: A Maria Roqueta un sac per			7s	9d
It. a Maria Roqueta un llençol de tallada (mesura) i mitja per			12s	6d
It. a Josep Pradell una caixa per			17s	6d
It. a Maria Roqueta cordes per			4s	
It. a M ⁿ . Sebastià un coixí per			14s	
It. a Maria Roqueta un soga (corda gruixuda) per			5s	4d
It. al Catòlic un cistelló amb trossets de carnsalada (cansalada) i sacs d'ossos per			16s	2d
It. al Catòlic una mulassa ³ per			15s	
It. a Josep Esmarats una mulassa ³	1ll		11s	6d
It. al Ciego bancs de llit i pots per			16s	10d
It. a Josep Riquer uns bancs de llit per			12s	2d
It. a Pere paga vuit pots per			12s	6d
It. a Pere paga un fusell ¹³⁸ per	3ll		15s	
It. al Calvell una escopeta ¹³⁸ per	3ll		2s	
It. a Miquel Deig una taula per	2ll		10s	
It. a Joan Juncar unes estovalles encotonades per	2ll		12s	6d
It. a Geroni Galceran un llençol per	2ll		12s	
It. a Josep Tanyà un llençol per	2ll		7s	
It. a Joan Juncar unes coixineres per			3s	9d

¹³⁸ Fusell i escopeta: El fusell és una de foc, portàtil, de mecanisme semblant al de l'escopeta, però més reforçada i de més abast, destinada a l'ús dels soldats d'infanteria. L'escopeta generalment és usada per a la caça. (IEC, Ibid)

It. a Josep Esmarats un garrafó ⁸⁹ per		4s	2d
It. a la Carola un garrafó per		2s	1d
It. a Sagimon Masgem una taula per	1ll	2s	
It. a Joan Juncar una destrat per	1ll	2s	6d
It. a Josep Tanyà una destrat per		13s	2d

1307ll 9s 11d

(Pàgina 57)

	trasplana	1307ll 9s	11d
It. a Josep Esmarats un garrafó per		4s	6d
It. a Josep Tanyà un garrafó per		2s	8d
It. a Joan Juncar unes estovalles per		8s	3d
It. a Josep Esmarats un escriptori per		12s	
It. a Josep Vilalta un jaquet ³⁴ per		9s	
It. a Josep Esmarats un cabàs per		8s	9d
It. a Joan Juncar uns argans ¹⁰⁰ per		15s	3d
It. a Josep Boladeras uns argans per		10s	4d
It. a Joan Juncar un rampinet per		16s	
It. a Joan Juncar una bota de bot per	1ll	19s	3d
It. a Josep Esmarats una màrrega ¹ per	2ll	5s	3dl
It. a el Paponeta mercuris per		3s	9df
It. a M ⁿ . Baptista Salvans un tinter hostiera ⁵⁵ i polsera ⁵⁵ per		16s	
It. a Josep Pradell un carretó per		9s	
It. a Josep Riquer un cabàs i ciurons ¹³⁹ (cigrons) per			10s
It. al Xisquet Moreu un bóta de càrrega per	1ll	11s	6d
It. a Josep Riquer una bota de bot per		18s	9d
It. a Francesc Massana dues galledes per		3s	9d
It. a Anton Pujol una de per	1ll	5s	
It. a Josep Esmarats un sac per		15s	
It. a Josep Esmarats un sac per		15s	6d
It. a Josep Esmarats un sac per	1ll		
It. a Benet Vila orellanes per		12s	

1324ll 1s 5d

(Pàgina 58)

	trasplana	1324ll 1s	5d
It. a Maria Roqueta un sac per	1ll	4s	
It. a Josep Padragosa un martallet per		4s	1d
It. a Joan Juncar una bossa amb tres navalles per		16s	7d
It. a Maria Frasals un llençol per	3ll	2s	2d
It. a Maria Frasals un llençol per	3ll	1s	4d
It. a Josep Noguera un llençol per	3ll	7s	9d
It. a Magdalena Casaponsa un llençol per	2ll	5s	3d
It. a Josep Vassachs un banc respattler per	1ll	4s	
It. a Maria Frasals un llençol per	3ll	13s	1d
It. a Maria Frasals un llençol per	3ll	18s	1d

¹³⁹ Ciuró o cigró. Llegum. "Unes gotas claretjants tan grosses com un ciuró", doc. a. 1761 (Hist. Sóller) (IEC.Ibid)

It. a Pere paga plats i quincalles per	2s	
It. a Mn. Anton Vilar una cadira de braços per	19s	
It. a Josep Pradell un cabàs per	19s	1d
It. a Pere paga un cabassot per		5d
It. a Josep Pradell una cistella i correigs (tira de cuiro o pell d'usos diversos)	2s	1d
It. a Manuel Cirera un cabàs per		9d
It. a Josep Tanyà unes sabates per	1s	5d
It. a Manuel Deig dos finestrons per	1s	7d
It. a Francesc Massana una <i>Palla</i> (potser pala) per	4s	
It. a Pere Màrtir Bujons un palut ⁸⁷ per	5s	6d

1348ll 16s 7d

(Pàgina 59)

trasplana

	1348ll 16s	7d
It. a Pere Màrtir Bujons un palut per	6d	1d
It. a Pere Màrtir Bujons un palut per	6s	1d
It. a Pere paga un cabasset per	1s	
It. a Vicens Deig un cabasset per	1s	6d
It. a Pere paga un cabasset per	1s	4d
It. a Pere paga unes barres per	2s	1s
It. a Magí Vilageriu una bota de càrrega per	1ll	2s 6d
It. a Pere paga dos bancs de llit (potser suports del llit) per	7s	6d
It. al Clavell una capseta amb <i>pipes</i> i <i>molles</i> per	6s	6d
It. a Pere Masgem un regle de mestre per	1s	

Més avant en lo dia **vint-i-sis del mes de juliol del sobredit any**, en presència de mi dit e infrascrit Sagimon Marçal notari, de Josep Noguera paraire i d'Isidro Frasals terrisser tots de la mateixa vila, testimonis per estas coses cridats amb intervenció de Manuel Casaroig corredor, lo prenominat R^{nt}. Sebastià Padragosa P^{vre} en lo precisat nom ha venut i lliurat a les persones avall descrites los béns i efectes següents:

PRIMO: a Sagimon Marçal una cadira per	7s	
It. a Pere paga una cadira per	7s	9d
It. a Francisco Calvó una cadira per	7s	8d
It. a Francisco Esmarats una cadira per	13s	6d
It. a Francisco Esmarats una cadira per	14s	8d
It. a Joan Xambó una cadira per	14s	

1355ll 4s 9d

(Pàgina 60)

trasplana

	1335ll 4s	9d
It. a Maria Terradellas una cadira per	14s	
It. a Pau Esmarats una cadia per	14s	1d
It. a Josep Pradell una cadira per	8s	4d
It. a Maria Pujol un braseret per	15s	1d
It. a Josep Font un braseret per	15s	
It. a Pere paga una cadira per	7s	9d
It. a Josep Pradell una cadira per	9s	1d
It. a Sebastià Padragosa, Diaca, un llit daurat per	9ll	15s
It. a Pere paga un orinal de vidre per	3s	9d

It. a Vicens Deig un morter ¹⁴⁰ de coure per	3ll	2s	
It. a Pere paga una cadira de braços per		18s	9d
It. al D ^r . Rafel Folcrà una llumenera ³³ per	3ll	7s	6d
It. a Llorens Casas una llumenera ³³ per		2s	
It. a Anton Masgem una llumenera ³³ per	2ll	2s	6d
It. a Pere Masgem una llumenera ³³ per	1ll	8s	1d
It. a Anton Masgem un banc respatllet per	1ll	2s	6d
It. a Manel Serrajordia un banc respatllet per	1ll	15s	5d
It. a Pere Màrtir Bujons un llit per	9ll	1s	10d
It. a Joan Cirera una taula i uns prestatges i un Sant Tomàs per	12ll		
It. a Josep Pradell uns coixins per		6s	8d
It. a Josep Pradell un coixí per		6s	1d

(Pàgina 61)

	trasplana	1406ll	7s	8d
It. a Josep Pradell un coixí per			5s	7d
It. al R ^{nt} . Sebastià Padragosa un llit per		6ll	7s	6d
It. a Josep Camprodon una flassadeta per		2ll	8s	9d
It. a Josep Pradell una màrfega ¹ per		2ll	14s	6d
It. a Pere Joan Costa una màrfega ¹ per			18s	
It. a Isidro Casadesús una màrfega ¹ per		3ll	16s	10d
It. a R ^r . Sebastià Padragosa un cobrellit per		2ll	8s	
It. a M ⁿ . Sebastià Padragosa un cobrellit per		3ll	18s	9d
It. a Mn. Sebastià Padragosa un cobrellit per		4ll	11s	10d
It. a Josep Grau un matalàs per		14ll	12s	
It. a Joan Garreta un matalàs per		15ll	5s	7d
It. a Francisco Esmarats una tauleta per		2ll	2s	6d
It. a Joan Cirera un matalàs per		15ll	8s	6d
It. a Joan Garreta una cotxa per		11ll	10s	7d
It. a Anton Masgem una cotxa per		20ll		
It. a Joan Cirera una tauleta de noguer per		2ll	12s	6d
It. a Maria Deig un morter ¹⁴⁰ per			4s	
It. a Francesc Roca un sac per			18s	1d
It. a Vicens Casadesús triapedres ¹¹⁶ de ferro per		2ll	6s	

(Pàgina 62)

	trasplana	1516ll	19s	2d
It. a Joan Bruch una cadira per			11s	3d
It. a Victòria Boy mitges i estam ¹⁴¹ per			18s	9d
It. a Pere paga dues barretines tafetà ⁶⁵ per			1s	
It. a Sagimon Masgem dues barretines per			1s	1d
It. a Sagimon Masgem una barretina per			1s	4d
It. a Pere paga una barratina per			1s	

¹⁴⁰ Morter: Vas de parets gruixudes i de matèria dura (metall, pedra, fusta, vidre, etc.), amb la cavitat semiesfèrica, dins el qual es trituren amb una maça substàncies que es vol polvoritzar o reduir a pasta. "Cum II bacinos et cum XX escudelas et morter uno", doc. a. 1069 (BABL, vi, 385).

¹⁴¹ Estam: Fil de llana pentinada; la flor de la llana; tela que se'n fa. "Quintal de stams", (Leuda Tort. a. 1252.). "Haurà consumad o gastad l'estam o lana", doc. a. 1387 (Col. Bof. viii, 258).

It. a Magdalena Casaponsa dues barretines per	1s	4d
It. a Salvador Centias unes mitges per	4s	
It. a Pere paga dos casquets ¹⁴² per		8d
It. a Francisco Casadesús pedaços per	6s	
It. a Maria Borralleras una cadira per	17s	9
It. a Pere paga una cadira per	1ll	
It. a Pere Fàbregas un cabasset amb ferragons per	1ll	8d
It. a Antònia Arderiu una cadira per	1ll	2d
It. a Miquel Vilar una flassada per	3ll	1s
It. a Magdalena Bertran una capsa per		1s 5d
It. a Josep Pradell uns rosaris per		2s 10d
It. a Pere paga un trempaplomes ⁶⁹ per		3s 6s
It. a Pere paga una cullereta de plata per		3s 9d
It. a Josep Marió ollerres ¹⁴³ per		6s
It. a Narcís Casadesús dues aixetes per		5s 1d
It. a Pere Piteu un paneret amb pedaços per		4s 9d

(Pàgina 63)

	1527ll	12s	6d
	trasplana	1527ll	12s 6d
It. a Ramon Camps una aixeta per		2s	6d
It. a Pere paga unes estisores per		1s	6d
It. a Pere paga un grrasol ⁴¹ (gresol) per		9s	1d
It. a D ^r . Rafel Folcrà una taula per	3ll		
It. a Joan Bruch una cadira per		9s	1d
It. a Josep Comas una cadira per		8s	6d
It. a Josep Noguera una cadira per		9s	9d
It. a la Pubilla Piteu una cadira per		9s	
It. a Josep Noguera una cadira per		8s	10d
It. a Josep Riquer un coixí per		10s	
It. a Anton Marçal un coixí per		2s	8d
It. al Catòlic un coixí per		12s	9d
It. al Catòlic un coixí per		15s	4d
It. a Pere paga pedaços per		3s	9d
It. a Pere paga pedaços per		10s	
It. a Sagimon Guàrdia pedaços per		3s	
It. a Pere paga pedaços per		4s	1d
It. a Josep Noguera una ratera ¹⁴⁴ per		2s	9d
It. a Teresa Orriols una flassada per	3lll	1s	10d

¹⁴² Casquet: 1) Barret de roba que s'adapta al cap i que sol estar coronat per una borla. 2) Capell fort de cofa rodona. *"Algunes barretines vermellegen entre les boines i els casquets"*, Verdager Exc. 44.

¹⁴³ 1) Ulleres per a la vista. 2) Conjunt de dues rotlanes d'espart o de palma, que es posa al cap d'una bèstia de manera que li tapin els ulls i li evitin el mareig quan roda a una sínia, a la batuda, etc. També el conjunt de dues peces de cuir que formen part dels guarniments del cap d'una bèstia i li tapen els ulls lateralment perquè sempre miri cap envant.

¹⁴⁴ Ratera: 1) Parany per a agafar rates. *"Una ratera de piló desgornida"*, doc. a. 1444 (Aguiló Dicc.). *"Tres rateres totes de piló"*, doc. a. 1485 (Cúria Fumada de Vic). 2) Parany per a agafar ocells o altres animals.

It. a Isidro Casadesús fricaseies ¹⁴⁵ per		1s	
It. al D ^r . Rafel la caixa de la grana per	1ll	2s	6d
It. al D ^r . Rafel uns prestatges i teula per	1ll	18s	
It. al D ^r . Rafel la caixa de la sal per		7s	6d
It. al D ^r . Rafel un piló ¹⁴⁶ de tallar carn per			2s
It. a Teresa Orriols quatre sacs per	4ll	8s	
It. al Presentat Vinyas la Bíblia per	3ll	9s	10d
		1587ll	6s 3d
(Pàgina 64)			
	trasplana	1587ll	6s 3d
It. L D ^r . Rafel dos covens (coves) de portar palla per		7s	6d

Més avant en lo die **vint-i-quatre del mes d'agost del sobredit any**, en presència de mi dit i avall escrit Sagimon Marçal notair, de Josep Pradell i Anton Pujol paraïres, tots de dita vila, testimonis per estas coses especialment cridats, i amb intervenció del mencionat Manuel Casaroig corredor, lo R^{nt} Sebastià Padragosa P^{vre}, en lo precisat nom ha venut i lliurat a les persones avall nomenades los béns i efectes següents:

PRIMO: A Josep Esmarats una creu amb tafetà ⁶⁵ per		4s	6d
It. al Catòlic un banc respatller per		18s	9d
It. al D ^r . Rafel una garrafa de vidre per		8s	1s
It. a Josep Esmarats un sac per		9s	6d
It. al D ^r . Rafel una màrrega ¹ per	1ll	11s	
It. a Teresa Cirera una olla de ferro i cobertora per	3ll	6s	10d
It. al Catòlic una olla de ferro i cobertora per	1ll	5s	7d
It. a Joan Juncar uns estalvis ⁴⁴ per		8s	1d
It. al Catòlic uns estalvis ⁴⁴ per		8s	5d
It. a Josep Pradell una escumadora ¹⁴⁷ per		7s	1d
It. a Pere Màrtir Bujons una llosseta (cullera grossa) d'aram per		9s	1d
It. al D ^r . Rafel una lloseta de llautó per		8s	
It. al D ^r . Rafel un perolet	4ll	2s	6d
		1596ll	13s 9d
(Pàgina 65)			
	trasplana	1596ll	13s 9d
It. a Joan Juncar un perol ¹⁴⁸ per	5ll	5s	

¹⁴⁵ Fricasseia: Neteja (Empordà). «Fer la fricasseia de tota la casa»: netejar-ho tot (Llofriu).

Flicasseia: Conjunt de persones o coses dolentes o inútils (Olot, Vic). «*Totas las flicasseyas del armari de las herbes*», Genís Narr. 96. (IEC, Ibid). Les dues paraules poden tenir relació amb el que ens explica el document. També volem anotar que a Prats de Lluçanès hi ha set balls de bastons que considerem com els més tradicionals i populars de la seva història, un dels quals es diu «Flicacelles».

¹⁴⁶ Piló: Peça gruixuda i massissa de fusta, generalment de forma cilíndrica. 1) Tros de soca tallada que serveix per a seure-hi. «*Qui a bon banc seu, bona ventura espera; qui seu a un piló, l'espera millor*». 2) Tros de soca tallada amb els dos caps paral·lels, i que, posada en terra o damunt tres o quatre petges, serveix per a picar-hi o tallar-hi alguna cosa.

¹⁴⁷ Escumadora: Cullera grossa i planera, plena de forats, amb què se separa l'escuma del brou o de qualsevol altre líquid. (Al DCVB hi ha una referència fonètica d'Olost, entre altres poblacions.)

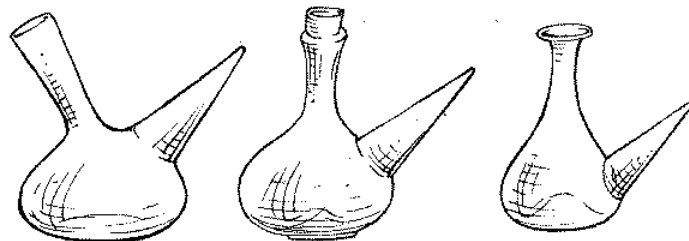
¹⁴⁸ Perol: Recipient d'aram o d'altre metall, de forma aproximadament hemisfèrica, que serveix per a tenir-hi aigua o altre líquid que calgui coure al foc. «*Unum pastreny, unum perol*», doc. a. 1307 (RLR, iv, 377).

It. al Dr. Rafel una caldera ⁸⁶ per	10ll		
It. a Miquel Deig una cassa ⁴³ d'aram per		1ll	
It. al Dr. Rafel una xocolatera per	1ll	10s	
It. a Anton Masgem una forquilla de tallar rostit per		7s	9d
It. a la Mustatxeta una gerra per		2s	1d
It. a Josep Serrajordia dos colomins per		4s	9
It. a Francisca Soler dos colomins per		4s	9d
It. a Josep Esmarats tres colomins per		9s	3d
It. a Josep Esmarats dos colomins per		5s	4d
It. a la Mustatxeta una gerra per		1s	3d
It. a Joan Juncar una flassada per	6ll	16s	10d
It. a Joan Garreta dues arroves disset lliures ¹⁰² i dues onzes de llana per	13ll	19s	8d
It. a Vicens Deig tres plats per		3s	
It. a Vicens Deig dos plats per		4s	11d
It. a Josep Esmarats un llençol per	5ll	4s	3d
It. a Josep Esmarats un llençol per	5ll		
It. a Jona Juncar una flassada per	6ll	7s	5d

1654ll 8s 10d

(Pàgina 66)

	trasplana	1654ll 8s	10d
It. a Josep Boladeras un llençol per	3ll	3s	1d
It. a Maria Comas tres enciameres ¹⁴⁹ per		4s	6d
It. a Joan Bruch una enciamera per		6s	
It. a Raimunda Santacreu una enciamera per		6s	5d
It. a Joan Bruch una enciamera per		7s	
It. a Joan Noguera un porró ¹⁵⁰ per		4s	4d

Diverses formes de PORRÓ

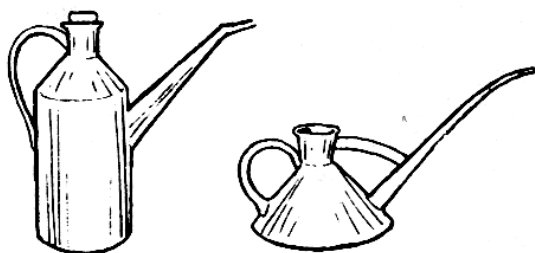
It. a Teresa Vilar un porró per	2s	7d
It. a la Mustatxeta vidre per	2s	6d
It. a Estasia Masgem una tassa de broch ¹⁵¹ per	1s	5d
It. a Paula Feliu un porró per	3s	7d
It. a Pere paga un porronet per	2s	4d

¹⁴⁹ Ensiamera: 1) Plat on se servia l'ensiam. "*Ensiameres grans y ensiameres xiques*", doc. a. 1461 (BSCC, xiv, 398). 2) Dona que ven ensiam. "*La teulada de les ensiameres de la plassa noua se enderrocà*", doc. a. 1636 (arx. mun. de Barc.)

¹⁵⁰ Porró: Vas de vidre de forma bulbosa o amplament cònica, que a la part superior té un coll o prolongació per on es pot omplir, i a la part inferior un broc llarg, ample de baix i prim de l'altre extrem, per on brolla a raig prim el líquid que hi està contingut; generalment serveix per a beure vi. "*En un porró / aygua beureu*", Spill 950. "*Dues escudelles trencades e un porró... tot malforchat e romput*", doc. a. 1493 (Archivo, Vol. VII, 113).

¹⁵¹ Broc: Tros de branca o de canya sense fulles (Pallars, Empordà, Garrotxa, Lluçanès, Bagà). Tanmateix no sabem a què es pot referir el text "una tassa de broc".

It. a Pere paga un porronet per	1s	4d
It. a Pere paga dos porronets per	2s	1d
It. a Maria Euras dos porronets per	2s	
It. a Pere paga tres setrilllets ¹⁵² per	1s	9d

SETRILL

It. a Pere paga un saler de vidre per		9d
It. a Estasia Masgem un got de cristall per	1s	8d
It. a Pere paga quatre peces de vidre per	3s	4d
It. a Francesca Comas un porró per	1s	10d
It. a Maria Vilar un porró per	1s	7d
It. a la Mustatxeta dos porrons per	2s	2d
It. al sastre Tartré dues tasses de <i>broch</i> per	2s	4d
It. a Pere paga tres escodellas (entenem escudellers) de pisa per	3s	5d
It. a Pere paga dues culleres i dues forquilles de llautó per	5s	3d

1663ll 2s 1d

(Pàgina 67)

	trasplana	1663ll 2s	1d
It. al sastre Tartré dues culleres i dues forquilles de llautó per		4s	10d
It. a Francisca Soler dues culleres i dues forquilles per		5s	
It. a D ^r . Rafel quatre culleres i quatre forquilles de llautó per		10s	8d
It. a la Mustatxeta dues culleres i dues forquilles de llautó per		5s	2d
It. al vaguer (entenem veguer del Lluçanès) dues culleres i dues forquilles de llautó per		5s	5d
It. a Francisca Soler una cullera de llautó per		7s	6d
It. al sastre Tartré una cullera gran de llautó per		4s	6d
It. a Maria Euras un paneret per		2s	8d
It. a Pere paga un porró amb aigua ros ¹⁵³ per		4s	4d
It. a Pere paga un porró per		2s	9d
It. a Manuel Arau una capsa de sucre per		8s	
It. a Manuel Arau una capseta per		2s	
It. al D ^r . Rafel una pala del foc per		7s	8d
It. a Vicens Deig una paelleta per		9s	1d
It. al D ^r . Rafel una paelleta per		11s	3d
It. al D ^r . Rafel una paella per	1ll	10s	

¹⁵² Setrill: Recipient de terrissa, de vidre o de metall, amb ansa a un costat i broc llarg a l'altre, que serveix per a contenir i abocar líquids, principalment oli. "Un cetrill gran prenesellat ab una pocha d'aygua ros", doc. a. 1329 (Arx. Gral. R. Val.).

¹⁵³ Aigua-ros, aigua rosada o aigua de roses: En el diccionari de l'IEC hi ha molts tipus d'aigua. L'aigua rosada o de roses, també aigua-ros, és la que hem de suposar en aquest cas. "La malaltia del meu fret se cové a guarir ab la calor del teu terrat, e aquella de la tua calor ab la frescor de la odorant aygo rosada" (Decameró. Versió catalana de 1429)

It. al D ^r . Rafel un girador ¹⁵⁴ de peix (plat per girar el menjar) per	2s	6d
(Pàgina 68)	1669ll	4s 5d
trasplana	1669ll	4s 5d
It. a la Mustatxeta un girador d'ous per	1s	8d
It. a Pere paga dues llosses de fusta per	1s	8d
It. al D ^r . Rafel unes graelles ¹⁵⁵ per	18s	9d
It. a Josep Pradell un cassó ⁴³ d'aram per	12s	1d
It. a Josep Font unes graelles per	8s	6d
It. a D ^r . Rafel uns amolls ³⁸ (molls) per	9d	1d
It. a D ^r . Rafel un torrapà ³⁹ per	4s	1d
It. a Joan Juncar un paló ²¹ per	7s	7d
It. a Maria Tanyà cistelles amb coses inútils per	3s	10d
It. a Llorens Busquets un setrill ¹⁵² de terra per	3s	1d
It. a Pere paga dues olletes per		6d
It. a Paula Deig tres plats per	1s	4d
It. al D ^r . Rafel una cobertora ⁴⁷ per	2s	5d
It. a Joan Solà tres plats per	1s	6d
It. al Barato dos plats per	2s	4d
It. a Raimunda Santacreu dos plats per	2s	2d
It. a Raimunda Santacreu tres plats per	2s	
It. a Pere paga dues olletes per		9d
It. a Pere paga dues olletes per	1s	1d
It. a Joan Solà una cassoleta, olleta i culleres per	1s	4d
It. a Teresa Camps una cassoleta i dues escudelles per	1s	8d
It. a Maria Vilar tres plats per	2s	1d
It. a Pere paga dos plats i una cassoleta per	2s	6d
(Pàgina 69)	1673ll	17s 5d
trasplana	1673ll	17s 5d
It. a Joan Solà tres plats per	1s	6d
It. al sastre Tartré tres plats per	2s	4s
It. al sastre Tartré una olla per	1s	
It. a Josep Pradell una olla per	1s	5d
It. al sastre Tartré una olla per cistella ⁷⁹ per	1s	4d
It. a Pere paga una cistella per	1s	2d
It. a Maria Comas un cobritaula per	5s	
It. a la Carola una cistella per	1s	8d
It. a Raimunda Santacreu dues cistelles ⁷⁹ per	2s	1d
It. al Dr. Rafel dos estalvis ⁴⁴ per	16s	6d

Més avant, en lo dia **vint-i-vuit del sobredit mes d'agost i de l'any mil set-cents vuitanta-sis**, en presència de mi Sagimon Marçal notari sobredit, e infrascrit de Manuel Ribó apotecari i de Josep Pradell paraire, tots de dita vila

¹⁵⁴ Girador: 1) Plat que serveix per girar el menjar. 2) Tapadora de cassola, a manera de plat (Empordà)

¹⁵⁵ Graella: Instrument de cuina que consisteix en una sèrie de barretes de ferro paral·leles, col·locades a un bastimentet també de ferro, damunt les quals es posa la carn, el pa o altra cosa que hagi de coure's amb l'acció directa del foc. "Unes graelles", doc. a. 1410 (Alós Inv. 15)

de Prats, testimonis per estas coses especialment cridats, amb intervenció del sobre referit Manuel Casaroig corredor públic, lo sobredit Rnt. Sebastià Padraglosa Pvre, en lo precisat nom ha venut i lliurat a les persones avall descrites los béns i efectes següents:

PRIMO: a Anton Boy una destrat per	1ll	17s	6d
It. al Dr. Rafel un aixadell per		7s	10d
It. a Anton Boy un banc respallier per	2ll	3s	8d

(Pàgina 70)

	trasplana	1680ll	1s	9d
It. al Dr. Rafel una aixada per			18s	9d
It. a M ⁿ . Sebastià una aixada per	1ll			7d
It. a Anton Pujol un ganxo per			1s	8d
It. al Dr. Rafel un embut ¹⁵⁶ d'aram per	1ll		8s	
It. al Dr. Rafel una pala per	1ll		11s	
It. al Dr. Rafel una pala per ventar ¹⁵⁷ (ventall) per			3s	
It. al Pere paga una pala de ventar per			3s	
It. a Llorens Busquets una eixugamà per			4s	6d
It. al Dr. Rafel un orinal de vidre per			2s	6d
It. a la Mustatxeta un porró ¹⁵⁰ per			1s	6d
It. a Manuel Serrajordia una xocolatera per	1ll		6s	6d
It. a Pere paga una cistella i quatre peus de porc per			6s	
It. al Conill un gresol ⁴¹ per			2s	3d
It. a Pere paga part de dos llums per			2s	7d
It. a Joan Capdevila uns estalvis ⁴⁴ de ferro per			6s	
It. a Llorens Busquets trossos de llautó per			10s	1d
It. a Maria Euras unes alforges ³⁵ per			7s	
It. a Josep Pradell dues cordes per			1s	10d
It. a Josepa Vassachs una cistella ⁷⁹ per			1s	3d
It. a Miquel Deig un cistelló ⁸² per			1s	
It. a Pere paga una cistella per			1s	6d
It. a Vicens Deig un braseret per	1ll			

(Pàgina 71)

	trasplana	1690ll	19s	3d
It. a Llorens Busquets dues estisores per			4s	8d
It. a Miquel Deig dos ganivets i una espuela ¹⁵⁸ (esperó) per			5s	3d
It. a Llorens Busquets un cistelló amb algunes coses inútils per			7s	8d

¹⁵⁶ Embut: Instrument que té la forma d'un con buit invertit amb un tub en el vèrtex, que aplicat al coll o forat d'un recipient serveix per a abocar-hi o fer-hi passar líquids, grans, etc. "Un ambut de fust per colar lo vi", doc. a. 1376 (Miret Templers 561)

¹⁵⁷ Ventall: 1) Instrument per a ventar el foc i avivar-lo; generalment és una rotllana d'espert o de palma amb un mànec. 2) Instrument que serveix per a agitar l'aire i refrescar l'ambient. "Un ventayl de ploma de pahó", doc. a. 1370 (Miret Templers 558)

¹⁵⁸ Espuela: Castellanisme molt usat avui en substitució del català esperó. Es troba documentat des del segle XVI. Esperó: Instrument de metall compost d'una punxa o una rodeta amb algunes punxes, que es porta a la part posterior de la bota de cavalcar i serveix per a ferir el ventre de la cavalcadura i estimular-la a caminar.

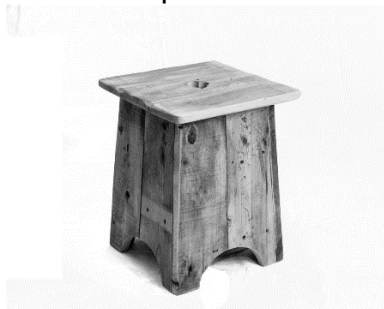
It. a Maria Sala una cobertureta per		2s	
It. a Josep Esmarats un sac per	1ll	4s	
It. a Josep Esmarats un sac per		9s	7d
It. al Clavell una cassoleta i quincalles per		16s	7d
It. a Josep Esmarats una cadira per		18s	
It. al D ^r . Rafel un cabàs per		6s	
It. al Dr. Vilardaga dos plats per		1s	9d
It. a Maria Vilar un sac i una poca de borra ¹¹⁴ per		4s	1d
It. a la Mustatxeta un ventall ¹⁵⁷ i un cabàs per		2s	7d
It. a Pere paga un cabàs per		3s	9d
It. a Pere paga un cabàs per		2s	6d
It. a Maria Pujol un cabàs per		2s	
It. a M ⁿ . Sebastià purificadors ¹⁵⁹ per		3s	9d
It. a Mn. Sebastià un bonete ¹⁶⁰ (bonet) per		7s	6d
It. a Mn. Sebastià un bonete per		8s	
(Pàgina 72)		1696ll	19s 1d
	trasplana	1696ll	19s 1d
It. a Mn. Sebastià un bonete per		3s	9d
It. al D ^r . Vilardaga un llibret del rosari per		3s	
It. a Llorens Busquets un llibre en blanc per		3s	10d
It. a M ⁿ . Sebastià una armussa ¹⁶¹ (almussa) i garnatxa ⁶⁸ per	12ll		
It. a clara Gost una garnatxa ⁶⁸ per	1ll	17s	6d
It. al Clavell una massa (maça) d'estellar per		15s	4d
It. al D ^r . Rafel una mesura per		7s	6d
It. al D ^r . Rafel un mesuró ⁹⁷ per		1s	6d
It. a Josep Esmarats una cistella ⁷⁹ closa per		1s	10d
It. a Joan Garreta cera per		15s	3d
It. a Manuel Ribó un llibret del rosari per		2s	
It. a M ⁿ . Joan Marçal un casquet ¹²⁴ per		2s	
It. a M ⁿ . Joan Marçal un casquet per		2s	8d
It. a M ⁿ . Joan Marçal un casquet per		2s	8d
It. a Pere paga un casquet per			8d
It. a Josep Grau uns sants nous per		2s	
It. a Josep Esmarats llibres d'història per		2s	7d
		1714ll	5s 8d
(Pàgina 73)			
	trasplana	1714ll	5s 8d
It. al Barato Arfte Portica Espanyola per		3s	9d
It. al D ^r . Vilardaga Històries d'Europa per		3s	10d

¹⁵⁹ Purificador: Drap fi amb què el sacerdot eixuga l'interior del calze després de consumir el vi i l'aigua de la segona purificació. "Que les camises velles de santa Catalina se desfassen y se'n fassen amits (tela blanca que es posa el sacerdot per dir missa) y purificadors", doc. a. 1620 (Hist. Sòller, ii, 861)

¹⁶⁰ Bonete: Barret baix, de base rodona i damunt quadradenc amb quatre becs, propi dels clergues. "Si vas per cort o per espital o per hostel en capeyl blanc sens capeyl de bonet", doc. a. 1204 (Miret Templers 546)

¹⁶¹ Almussa: Peça de la indumentària eclesiàstica, que consistia en una caputxa que no sols cobria el cap sinó que s'estenia fins a cobrir els braços. "Una almussa de bruneta desfolrada", inv. de Vic, a. 1485 (Arxiu Cúria Fumada)

It. a Josep Euras, Diaca, quatre tomos de Breviaris per	4ll	10s	
It. a Josep Pradell un escambell per		1s	8d
It. a M ⁿ . Joan Marçal Semmana (setmana) Santa per		18s	9d
It. a M ⁿ . Sebastià un Diurno ¹⁶² (potser Diürnal) per		1s	4d
It. a Estasia Masgem un escambell ⁴⁰ per		1s	9d

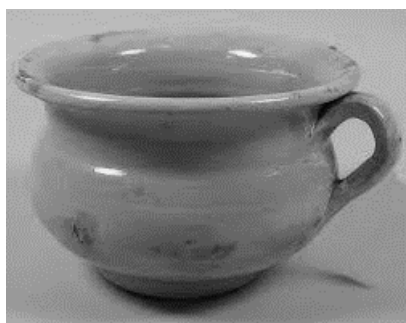
Escambell

It. a Josep Bujons un orinal de vidre per		4s	
It. al D ^r . Vilardaga una cistella i un orinal per		3s	1d
It. a Pere paga un plat per		1s	5d
It. a M ⁿ . Sebastià un tascó de ferro per	1ll	17s	6d
It. al Clavell tres tascons de ferro per	1ll	17s	6d
It. a Manuel Arau <i>cavalls de rostir</i> i <i>astos</i> per	1ll	17s	6d
It. a Llorens Busquets una cadira per		9s	9d
It. a Pere Antoni Centias una cadira per		19s	3d
It. a Joan Garreta una torradora per		9s	

1727ll 17s 9d

(Pàgina 74)

	trasplana	1727ll 17s	9d
It. a Pere paga un rentador per		3s	10d
It. a Pere paga una cistella i cabasset per		2s	9d
It. a Pere paga un tovalló per			5d
It. a Manuel Cirera una sotacopa ¹⁶³ per		1s	7d
It. a Pere paga una ralladora per			5d
It. a Maria Anna Vilar una gerreta per		2s	
It. a Estasia Masgem una gibrelleta ¹⁶⁴ per			3s
2d			

Gibrelleta

¹⁶² Diürn: Llibre d'hores, diürnal. «He deixat el diürn dins la sacristia; porta-me'l!». (IEC, Ibid)

¹⁶³ Sotacopa: Plat amb peu, dins el qual es porten les copes o gots amb què se serveix la beguda. «Una sota copa de plata», doc. a. 1640 (Aguiló Dicc.) (IEC, Ibid)

¹⁶⁴ Un orinal, una gibrelleta o un bací és un recipient en forma de bol que es conserva en el dormidor sota el llit i s'usa per a fer les necessitats a la nit. (Viquipèdia)

It. a Josep Noguera una gibrelleta per	2s	1d
It. a Llorens Busquets un plat per		13d
It. a Teresa Camps un plat	1s	
It. a Maria Anna Vilar una cassola per	3s	9d
It. a la Mustatxeta una cassola per	4s	6d
It. a Maria Sala una cassola per	5s	
It. al D ^r . Rafel unes bregadores ¹⁶⁵ (de cànem, de lli o de pa) per	8s	

Bregadora de pa

Bregadora i home bregant cànem a mà al Vallès al començament del segle XX Font: F. Carreras i Candi (dir.), Geografia General de Catalunya. Barcelona: A. Martín, 1908-1918, vol. 10, pàg. 634.

It. a Pere paga una cullera per	2s	1d
It. a Pere paga clavelles (claus o xavetes) per	7s	
It. a Pere paga tres canadelles ¹⁶⁶ per	1s	
It. a Pere paga dues capsetes per	1s	6d
It. a Vicens Deig pebre per	7s	1d
It. a Mn. Sebastià tres alamares ⁶³ per	10s	
It. a Anton Marçal un llençol per	3ll	15s
It. a M ⁿ . Sebastià un llençol per	3ll	15s

1738ll 16s 2d

(Pàgina 75)

trasplana	1738ll	16s	2d
	3ll	15s	
		2s	
		2s	6d
		3s	
		2s	9d
		6s	6d
		4s	
		4s	
		4s	
		2s	3d
		4s	4d
		5s	

¹⁶⁵ Bregadora: Aparell consistent en un banc de fusta amb la superfície superior acanalada d'una o algunes canals i amb una maça articulada que encaixa dins les canals, i serveix per cascar la canya del cànem o del lli i per separar-ne la fibra (Cat.) "Una bregadora", doc. a. 1410 (Alós Inv. 16)

¹⁶⁶ Canadella: Cadascun dels dos pitxerets o ampolletes amb broc que serveixen per ministrar el vi i l'aigua per a l'oblació en la missa. "Dues canadelles de vidre de Domas", doc. a. 1373 (Miret Templers 556)

It. a Anton Masgem una ratera ¹²⁵ per	1s	2d
It. al Barato una cadira per	7s	6d
It. a Pere paga un cabàs per	2s	4d
It. a Josep Pradell una caixaeta per	9s	5d
It. al D ^r . Rafel una tauleta per	17s	
It. a Pere paga un cove per	2s	6d
It. a Josep Pradell tres <i>sacuters</i> per	1s	9d
It. a Manuel Cirera una cadira per	9s	5d
It. a Clara Gost una cadira per	10s	1d
	1747II	11s 1d
(Pàgina 76)		
	trasplana	1747II 11s 1d
It. a Pere paga un motllo de fer revoltons ¹⁶⁷ per	2s	4d
It. a Sagimon Masgem una gàbia per	2s	10d
It. a Pere paga un raspall per		9d
It. a Manuel Ribó una mulassa ³ per	1II	4s 8d
It. a M ⁿ . Sebastià tres camises per	5II	17s 9d
It. al Catòlic una banca ¹⁶⁸ per	5s	1d
It. a Josep Melcior <i>lartaga</i> per	7s	4d
It. dos baiards a M ⁿ . Sebastià per	7s	6d
It. a Mn. Sebastià una xacolatera (xocolatera) per	13s	
It. a Pere paga sis plates de pisa de Gènova per	12s	
It. a Hilari Torra, sastre, un tossino ¹⁶⁹ (porc) salat amb cap i espinada de pes cinquanta-una carniceres ¹⁷⁰ a 11s 3d la carnicera val	28II	13s 9d
It. a Hilari Torra, sastre, set carniceres i una tersa de llangonissa (llonganissa) a 16s carnicera val	5II	17s 4d
It. a dit Hilari Torra vuit carniceres i vuit unces de llard a 15s carnicera val	6II	3s 4d
	1797II	18s 9d
It. al R ^{nt} . D ^r . Rafel Folcrà R ^r de Santa Eulàlia s'ha lliurat set carniceres i una tersa de sagí a raó de catorze sous carnicera val	5II	2s
It. al dit D ^r . Rafel Folcrà tres dotzenes de llates a raó de 18s 6d la dotzena valen	2II	15s 6d
It. al dit D ^r . Rafel Folcrà dotze cairades a raó de 12s cada una valen	7II	4s
	1813II	3d

¹⁶⁷ Revoltó: 1) Petita volta entre biga i biga d'un sostre. 2) Motlle de fusta corbada per a fer les dites voltes.

¹⁶⁸ Banca: 1) Seient sense respata. "*Una banca radona de seura ab tres petges*", doc. a. 1429 (Roca Hosp. 106). 2) Es una varietat del banc: a vegades designa un banc petit (St. Feliu de G.); a certes regions és un banc curt i baix (Tortosa, etc.)

¹⁶⁹ Tocino: Porc, cansalada i per extensió, carn de porc.

¹⁷⁰ Mesures de pes: Abans de la implantació definitiva del sistema mètric, les mesures de pes i de mesura eren molt nombroses, fins i tot hi havien petites diferències d'una comarca a l'altra. Per pesar carn, una carnicera tenia tres terces (0,400 quilos). L'unça equivalia a uns 0,333 quilos.

Vegeu: <https://www.guimera.info/memoria/pesos-i-mesures/>

	trasplana	1813ll		3d
It. al dit D ^r . Rafel Folcrà cinc dotzenes quatre pots a raó				
de dos sous i deu diners quiscuna valen	9ll	2s		
It. una cadira que val		10s		
It. es declara haver-se trobat existent amb diner efectiu en				
poder de dit q. D ^r . Anton Vinyas P ^{re} . i R ^r la quantitat	645ll.	10s		
It. es declara haver-se cobrat del crèdit que tenia dit q.				
R ^{nt} . D ^r . Anton Vinyas de una part la quantitat de	200ll			
It. se declara també haver-se cobrat d'alguns particulars				
de crèdits propis del mateix dit R ^{nt} . D ^r . Anton Vinyas	211ll			
It. se declara haver resultat del gra que es trobà existent				
en la Rectoria de Sta. Eulàlia de Pardines propi de dit				
q. D ^r . Anton Vinyas d'una part la quantitat de	168ll	13s	1d	
It. d'altre partit de gra	225ll	12s		
It. de civada	74ll	11s		
It. de faves	52ll	10s		
It. d'ordi	39ll	15s		
It. de llates	5ll	11s		

	3445ll	14s	4d	